

# GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mrk. 7.

Adres Redakcji i Administracji:  
Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.  
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

## Casino Ewa May „Kał i księżniczka”

Dzisiaj i dni następnym:

Początek przedstawień o 8, ostatniego programu o 9.15.

Zarząd Łódzkiego Żyd. T-wa Opieki nad Sierotami zwraca się do wszystkich, komu

### był Domu Sierot

(przy ul. Północnej № 39) leży na sercu, z usilną prośbą o przybycie na

## Naradę

która się odbędzie w **poniedziałek**, dn. 13-go b. m. o **godz. 5-ej po poł.** w lokalu Stowarzyszenia Wojażerów przy ulicy Sienkiewicza 315. 990-1

## Zdolny maszynista litograficzny

poszukiwany do dużego zakładu w Warszawie za dobrym wynagrodzeniem. Zgłaszać się w Warszawie „Liberty”, Dzielnia № 15, lub do Adm. „Głosu Polskiego” po bliższe informacje. 876-1

## Zdolna i doświadczona pedagogiczka,

studentka 6-go semestru, **poszukuje kondycji** w domu inteligentnym na wyjazd na letnie ferie. Łaskawe oferty do adm. „Głosu Polskiego” sub. „Studentka”. 929-3

Dr. med. **Schweig**

Choroby oczu

ul. Zawadzka № 6.

Dr. **FELIKS SACHS**

(Choroby dzieci)

ordynuje w Ciechocinku  
Willa „Ormuz” obok kościoła 400-

## Nowy minister spraw Zagranicznych.

Na stanowisko to powołany został poseł polski we Włoszech, pan **Konstanty Skirmunt**.

Onegdaj późnym wieczorem odbyła się długa konferencja prezydenta Witosa z przedstawicielami klubów większości rządowej.

Na konferencji tej — p. Witos przedstawił jako kandydata na stanowisko ministra spraw zagranicznych p. Skirmunta, posła Rzeszy w Rzymie, przy Kwirynale.

W rozmowach z postami z klubu P.S.L., zbliżonymi do prezydenta Witosa, ci ostatni oświadczyli, że dość rozpowszechniona opinia, iż p. Skirmunt jest dyplomata niezręcznym, jest nieusprawiedliwiona. Niesłusznym ma być również przypisywanie mu pewnego osłabienia się stosunków polsko-włoskich.

Jak słyhać, kandydaturę tę wysunął klub P.S.L. jako kompromisową, gdyż — jak wiadomo — na kandydaturę posłów: Wład. Skrzyńskiego i Wróblewskiego N. Z. L. i Crz. nar. kl. robotn. nie chciały się zgodzić.

Propozycja P.S.L. spotkała się przedewszystkiem z aprobatą klubu pracy konst.

Następnie o godz. 2 w nocy odbyła się narada przedstawicieli P.S.L. z ministrem Skulskim, jako przedstawicielem N.Z.L., który poszerzył omówienie tej sprawy, zgodził się na kandydaturę pos. Skirmunta.

Zgodnie z przedstawieniem p. Witosa, Naczelnik państwa zatwierdził kandydaturę p. Skirmunta na stanowisko ministra spraw zagranicznych, co znalazło wyraz swój w następującym piśmie, wystosowanem do prezydenta ministrów, p. Witosa:

„Przychylając się do wniosku pańskiego, mianuje p. Konstantego Skirmunta, posła nadzwyczajnego i min. pełnomocnego I klasy przy rządzie króla włoskiego, min. spraw zagranicznych, i równocześnie zwalniam pana podsekretarza stanu Jana Dąbskiego z tymczasowo powierzonego mu kierownictwa min. spr. zagraniczn. Warszawa, Belweder, dnia 11-go czerwca 1921 roku. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski.

Nowomianowany minister spraw zagranicznych, p. Konstanty Skirmunt, jest z zawodu rolnikiem, obywatelem ziemskim z Grodzieskiego. Przed wojną był członkiem rosyjskiej rady państwa z wyboru. Podczas wojny po dłuższym pobycie w Petersburgu i Sztokholmie, gdzie rozwijał bardzo ruchliwą działalność polityczną dla zainteresowania sprawą polską rządów „ententy” i państw neutralnych, udał się do Paryża i pracował w „Polskim Komitecie narodowym”.

## Rokowania polsko-litewskie na martwym punkcie.

Wymiana not pomiędzy obu delegacjami. Zamiast projektu Hymansa Litwa kowieńska wysuwa własny projekt. Polska nie może uznać go za podstawę do dalszych rokowań.

Ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje: Na przedostatnim posiedzeniu konferencji brukselskiej delegacja litewska złożyła 3 dokumenty wyjaśniające do pierwszej odpowiedzi na znaną odpowiedź p. Hymansa. Poniżej podaje się dosłownie tłumaczenie tych dokumentów i odpowiedź na nie delegacji polskiej:

### Oświadczenie delegacji litewskiej.

BRUKSELA, 30 maja. Wobec tego, że stanowisko delegacji polskiej w stosunku do przedprojektu p. Hymansa przeszkodziło nam wyłożyć szczegółowo w toku dyskusji punkt widzenia litewski co do ogółu spraw, poruszonych przez ten projekt, delegacja litewska składa na stół konferencji w charakterze dokumentów dwa projekty. Pierwszy odnosi się do ogólnych zasad, które w przekonaniu delegacji litewskiej winnyby stanowić podstawę do ostatecznego układu pomiędzy Litwą a Polską, i drugi określający prawa, z których będą korzystali na Litwie obywatele języka polskiego. Składając te dokumenty, delegacja litewska niema zamiaru w żaden sposób powracać do odpowiedzi, którą dała w sprawie przedprojektu złożonego przez p. Hymansa.

Podpisano: Galwanouskas, prezes delegacji litewskiej przy lidze narodów.

**Załącznik 1.** Litwa i Polska, ożywione mocnym przekonaniem uregulowania obecnie ich praw w drodze pokojowej i oparcia przyszłych stosunków na zasadach prawa i sprawiedliwości, zdecydowały przystąpić w tym celu do rokowań pod egidą ligi narodów i pod przewodnictwem p. Hymansa, członka rady ligi narodów, i wyznaczyły w tym celu swych przedstawicieli, którzy to przedstawiciele, po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i we właściwej zestawione formie, zgodzili się, że następujące ogólne zasady winny stanowić podstawę ostatecznego układu pomiędzy Litwą a Polską:

Art. 1. Litwa i Polska uznają wzajemnie ich zupełną niepodległość, jak również wszystkie konsekwencje prawne, które z tego uznania wynikają;

Art. 2. Litwa i Polska oświadczają, że są zdecydowane utrzymać ze sobą w przyszłości stosunki pokojowe i dobre sąsiedztwo. W konsekwencji obie strony kontraktujące zobowiązują się powstrzymać się jedna w stosunku do drugiej od wszelkich aktów wrogich i od wszelkich poczynań, podobnych do takich aktów, jak również nie dopuścić na swych terytorjach przejęcia, lub formowania się jakiegokolwiek siły zbrojnej, ani organizowania się jakichkolwiek przedsięwzięć skierowanych przeciw jednemu z tych dwóch państw.

Art. 3. Polska uznaje suwerenność demokratycznej republiki litewskiej nad Wilnem i jego terytorjum;

Art. 4. W wypadku, jeśliby główne mocarstwa sprzymierzone i stowarzyszone zdecydowały się przyznać Litwie teren Memla, Polska zobowiązuje uznać suwerenność Litwy na wymienionem terytorjum;

5) Aby zabezpieczyć terytorjum wileńszczyzny autonomję kulturalną poddanym litewskim języka polskiego, Litwa zobowiązuje się zawrzeć z głównymi mocarstwami traktat na podstawie zasad, zawartych w traktacie z dnia 28 czerwca 1919 r. pomiędzy temi mocarstwami a Polską.

6) Wobec trzeciego ustępu art. 67 traktatu wersalskiego, Litwa oświadcza, że chce uzgodnić swe stanowisko w stosunku do ryzykiego traktatu, który ustanawia granicę między Polską a Rosją, ze stanowiskiem głównych mocarstw sprzymierzonych i stowarzyszonych;

7) Po zdecydowaniu przez mocarstwa sprzymierzone ich stosunku do traktatu ryskiego, Litwa będzie gotowa przystąpić do rokowań z Polską na temat obronnej konwencji wojskowej.

8) Litwa i Polska zobowiązują się zawrzeć układ handlowy, zgodny z zasadami ekonomicznymi, zbliżającym oba kraje na podstawie swobodnego importu takich kategorii ich produktów wymienionych, które przysłużyłyby się jak najlepiej ekonomicznym interesom obu państw.

Art. 9 zawiera zobowiązania Litwy do przyznania Polsce praw transita i swobodnego dostępu do morza.

10) Litwa i Polska zobowiązują się oprócz swe wzajemne stosunki na zasadach, zawartych w pakcie ligi narodów, lub ustanowionych dodatkowo do tego paktu.

11) Liga narodów gwarantuje prawa Litwy i Polski, ustanowione w niniejszym układzie, lub wpływające z niego.

Podpisano: Galwanouskas.  
**Załącznik drugi** składa się z 7 paragrafów, wyliczających prawa, z których będą korzystali w demokratycznej republice litewskiej, ukonstytuowanej według załącznika pierwszego „poddani litewscy języka polskiego”. Art. 3 tego projektu stwierdza, że w republice litewskiej będzie tylko jeden język urzędowy litewski. Inne artykuły są zwykłym wyliczeniem praw kulturalno-narodowych, które rząd litewski gotów jest przyznać swym „poddanym języka polskiego”, jako mniejszościom narodowym.

### Deklaracja delegacji polskiej

Przyjmując do wiadomości 3 dokumenty delegacji litewskiej oznaczone datą 30 maja i włączone do protokołu 14 posiedzenia konferencji, z którymi delegacja pol-

ska mogła zapoznać się dopiero 2 czerwca, delegacja polska ma zaszczyt skonstatować, co następuje:

1) Twierdzenie zawarte w liście p. Galwanouskasa z dnia 30 maja, że stanowisko delegacji polskiej w stosunku do przedprojektu p. Hymansa przeszkodziło delegacji litewskiej wyłożyć szczegółowo w toku dyskusji punkt widzenia litewski „do ogółu spraw” poruszonych przez jego projekt, jest nieprawdziwy.

Projekt był przedstawiony 20 maja. Delegacja polska ujawniła stanowisko swoje w stosunku do tego projektu dopiero w odpowiedzi z 28 maja. Dyskusja nad tą odpowiedzią, jak również nad odpowiedzią delegacji litewskiej z dnia 27 maja została otwarta dnia 30 maja t. j. tego samego dnia, którego datę noszą 3 wymienione dokumenty litewskie.

2) Pierwszy ze wskazanych powyżej, oznaczonych datą 30 maja projektów, odnoszących się do ogólnych zasad, które powinny stanowić podstawę do ostatecznego układu pomiędzy Litwą a Polską, wyraża szczegółowo punkt widzenia litewski w stosunku do projektu p. Hymansa, zaproponowanego obydwu delegacjom, jako podstawa do dyskusji i będącego również sugestją ogólnych zasad, stanowiących podstawę ostatecznego układu Litwy z Polską. Projekt wskazany powyżej i załączony do listu przesyłającego, który powołuje się na deklarację litewską z 27 maja są jedynie uzupełnieniem tej odpowiedzi i stanowią z nią jedną całość. Zasady ogólne projektu litewskiego i przedprojektu p. Hymansa są zupełnie sprzeczne i wykluczają się wzajemnie. Projekt litewski ustanawia suwerenność państwa litewskiego nad Wilnem i jego terytorjum, anulując w ten sposób ideę państwa federacyjnego, zawartą w projekcie p. Hymansa. Delegacja litewska przyjmuje w swym projekcie przyznanie ośrodkowej większości polskiej Wilna i jego terytorjum autonomji kulturalnej, według traktatu o mniejszościach, które rząd litewski chciałby zawrzeć z wielkimi mocarstwami. W ten sposób mniejszość litewska w Wilnie, stanowiąca w tym kraju od 2 do 10 proc. ludności, obiecuje większości polskiej traktowanie jej jako mniejszości. W konsekwencji projekt litewski wyłącza ideę bikanonowości, która jest najistotniejszą cechą projektu p. Hymansa. Wymienione powyżej dokumenty stwierdzają zgodnie z ich treścią i przeznaczeniem nierozdzielność całości deklaracji litewskiej z dn. 27 maja. Są one dowodem tych samych dążeń aneksjonistycznych, które ożywiały rząd kowieński w traktacie, podpisanym przez

Moskwę, z dnia 12 lipca 1920 r. ujawniają tę samą nieustępliwość, którą rząd kowieński wykazuje zawsze, gdy jest mu robiona propozycja uregulowania sporu o Wilno, biorąc pod uwagę zainteresowaną ludność.

Reasumując, delegacja polska oświadcza, że odpowiedź delegacji litewskiej w jej całokształcie, który streszcza deklarację z 27 maja i 3 dokumenty z 30 maja,

zawierające jawną sprzeczność, jest czysto negatywną, anulującą zgodę na projekt pana Hymansa i, jako podstawę do dyskusji, i zastępuje ten projekt podstawami układu absolutnie przeciwnego mu.

Wobec stanowiska, zajętego przez delegację litewską w stosunku do projektu, sugerowanego przez p. Hymansa, delegacja polska nie

może nie wyrazić jak, najpoważniejszych wątpliwości co do użyteczności dalszych rokowań z przedstawicielami rządu kowieńskiego nawet w tym wypadku, jeśliby warunek postawiony przez delegację polską z deklaracji z dnia 28 maja został spełniony.

Podpisano: Aszkenazy, J. Łukasiewicz. Bruksela, 21 VI 1921 r.

iuszniczej komisji plebiscytowej rządzącej na Górnym Śląsku, sir Haralda Stuart'a, zwłaszcza opinię jego, że wojska międzysojusznicze powinny przede wszystkim zmusić powstańców polskich do złożenia broni i do opróżnienia zajętego obszaru.

"Liberté" oświadcza, że pomysł ten jest złudny, zarazem wyraża przekonanie, że przewodniczący komisji międzysojuszniczej gen. Le Rond nigdy się nań nie zgodzi. Również jest rzeczą pewną, że opinia publiczna we Francji wysapałaby wrogo przeciwko usiłowaniu wciągnięcia Francji do tego działania. Gdyby bowiem Francja przychyliła się do projektu angielskiego, wówczas zajęłaby stanowisko wrogie Polsce. Jest rzeczą wykluczoną, by żołnierz francuski mógł strzelać do powstańców polskich, a nawet w tym celu połączyć się z wojskami gen. Hoeflera.

berlain oświadczył, że rząd angielski jest przygotowany do bliskiej konferencji. Nie poczyniono jednak jeszcze żadnych przygotowań gdyż inni uczestnicy konferencji nie są jeszcze gotowi. Nie było żadnych konfliktów między wojskami angielskimi a niemieckim Selbstschutzem. Obecnie toczą się obrady nad zarządzeniami, koniecznymi dla stłumienia powstania polskiego przez wojska międzysojusznicze. W dalszym ciągu swej mowy oświadczył Chamberlain, że nie będzie się obradować w kwestii sojuszu angielsko-francuskiego bez udziału Ameryki. W danym razie zasięgnie rząd opinii parlamentu.

### Wymiana not.

PARYŻ, 11 czerwca. (Tel. wł. „Głosu Polskiego“). Wymiana not w sprawie górnośląskiej między Paryżem a Londynem trwa w dalszym ciągu. Na ostatnią notę londyńską ze środę odpowiedział rząd francuski wczoraj, że nie można tłumaczyć powstania polskiego, nie rozbrajając jednocześnie organizacji Selbstschutzu gen. Hoeflera. Jest jasne, że te 3000 do 4000 angiolków, którzy przybyli obecnie na G. Śląsk, nie są w stanie podjąć znaczniejszych operacji, wobec tego, że Niemcy mają około 50.000 ludzi, a polacy rozporządzają mniejszą liczbą wojsk. Nota podnosi dalej, że od 14 dni polacy wykonywali wszystkie zarządzenia komisji międzysojuszniczej, podczas gdy z niemieckiej strony w dalszym ciągu zdarzają się rozmaite incydenty.

# Górny Śląsk i jego losy.

## Przebieg sześciotygodniowych walk. Komunikat powstańców.

BYTOM, 11 czerwca. (E.-E.) — Główna kwatera. Komunikat z d. 11 czerwca.

Na całym froncie zapanował w dniu dzisiejszym spokój, przerywany tylko na niektórych punktach drobnymi utarczkami ze zbyt wysuniętymi patrolami niemieckimi. Niemcy nie zaprzestali jednak gromadzenia świeżych rezerw. Na skutek kończącego się obsadzenia strefy przez wojska koalicyjne, działania wojenne zostały narazie przerwane. Reasumując przebieg dotychczasowy 6 tygodniowych krwawych walk, należy podkreślić męstwo i wytrwałość zarówno poszczególnych dowódców, jako też oddziałów powstańczych, które bez umundurowania, z brakiem z uzbrojeniu, z troską o los rodzin robotniczych, pozostałych bez zarobku w domu, przetrwały w ciężkich dotychczasowych walkach.

Na szczególne uznanie zasługują oddziały grupy północnej Nowaka, która w ciężkich walkach z przeważającymi siłami nieprzyjaciela, wyposażonego obficie w najnowsze środki techniczne, nie opuściła pod przemocą wroga ani jednej płaszczyzny zdobytego terenu. W grupie środkowej odznaczyli się szczególnie oddziały I dywizji oraz Cymsa i Ojstisa. Oddziały powyższe, które w krwawych walkach zdobyły Kędzierzyn, Leśno, Górę św. Anny, odparając czestokroć w walce na białą broń niezliczone ataki nieprzyjaciela i w bohaterkiej obronie udaremniłi zamiar oddziałów niemieckich przebić się do Gliwic.

Oddziały grupy południowej Cietrzewia zniweczyły nieprzyjacielski ruch flankowy w rejonie Olszyna, trzymając wiernie straż nad Odrą.

Podnóś również należy sprawność i sprężystość naszych kolegów, którzy czestokroć w ogniu nieprzyjacielskim pełnili ofiarnie swój obowiązek, jak również działalność żandarmerji polowej na froncie, jak i w kraju, zyskując poszanowanie wśród ludności niemieckiej i polskiej. Wojska powstańcze pełniły w tym okresie walk z chlubą swe zadanie.

Podpisano: Lubieniec szef sztabu.

### Wyplernie powstańców?

GDANSK, 11 czerwca (Tel. wł. „Głosu Polskiego“). „Danziger Neueste Nachrichten“ donoszą:

Wedle urzędowego doniesienia z Opola usunięto powstańców częściowo z powiatu Oleśno. (Kto usunął? Przep. red.) Miejscowości Kozłowo, Kościelce, Schoenwald, Bischof, Oruszów i Jastrzegowice są wolne od powstańców. Polska artylerja ostrzeliwuje Amalienhof, Nowa Wieś i Pruszków.

### Dalsze oddziały wojsk alianckich.

GDANSK, 11 czerwca. (Pat). Donoszą z Berlina z wiarogodnego źródła. W drodze na G. Śląsk są dalsze znaczne posiłki wojsk angielskich i włoskich. Operacjami wojskowymi kieruje gen. Henneker.

### Ochotnicy niemieccy.

GDANSK, 11 czerwca. (Pat). „Danziger Arbeiter-Zeitung“ donosi: Wbrew rozporządzeniom

rządu niemieckiego o rozwiązaniu ochotniczych formacji, na Górny Śląsk udają się w dalszym ciągu spokojnie transporty ochotników. W Berlinie istnieje jeszcze ciągle przy ul. Kalkreuth nr. 18 biuro werbunkowe, rozporządzające o gromnemi środkami i przyjmujące ochotników bez żadnych przeszkód. Ochotnicy wysłani są następnie na dworzec Frydrychowski, skąd odjeżdżają do Wrocławia z tamąd udają się do Nissy, skąd odchodzi na front. „Danziger Arbeiter-Zeitung“ zamieszcza komunikat z Bawarii: Kompanja ochotników z Bawarii odeszła na front górnośląski. Dalszych ochotników przyjmuje biuro werbunkowe w Neustadt na G. Śląsku.

### Przeciwko rozbrojeniu powstańców.

Prasa francuska potępia żądania angielskie.

PARYŻ, 11 czerwca (Pat) Hav. Wymiana not w sprawie Górnego Śląska pomiędzy Londynem a Paryżem trwa w dalszym ciągu. Jak donosi „Petit Parisien“, rząd francuski w swej odpowiedzi na ostatnią notę angielską przyjął do wiadomości demarche rządu angielskiego w Berlinie, oraz zaznacza, że Francja nie przestaje czynić wysiłków na Górnym Śląsku w celu utrzymania porządku, a przytem nota oświadcza, że rząd francuski będzie trwał na tem stanowisku usiłując zachować równowagę pomiędzy Polską a Niemcami. „Petit Parisien“ dodaje, że nie może być mowy o tem, aby rozpoczęto likwidację powstania polskiego z pozostawieniem nadal pod bronią sił zbrojnych gen. Hoeflera. Dziennik przypomina, że już od dwóch tygodni polacy poddali się posłuszeństwu zarządzeniom komisji międzysojuszniczej, podczas gdy Niemcy ze swej strony nie podobnego nie uczynili.

W „Echo de Paris“ Percinot. omawiając projekt angielski rozbrojenia oddziałów polskich pisze: „Niech nikt nie żąda od nas nie tylko tego, abyśmy prowadzili walkę wyłącznie przeciw polakom, lecz nawet tego, abyśmy w ten sposób traktowali żołnierzy Korfantego, jak oddziały zbrojne Hoeflera. Podczas gdy pierwsi to są chłopcy i robotnicy, walczący może niezręcznie za sprawę narodową, to ci drudzy są zorganizowani na modłę pruską i stanowią awangardę idei rewolucyjnej niemieckiego. Już po pierwszych sukcesach rychło zwróciłby się przeciwko nam. W tym samym przedmiocie pisze „Eclair“, że pożałowania godnym jest, że Anglia zdaje się pragnąć przywrócenia porządku po to, aby mógł srożyć się przeciw powstańcom polskim, podczas gdy istotnymi powstańcami są właśnie bandy Hoeflera. Gabinet angielski, pisze dziennik, zdaje się zapominać, że powstańcy polscy zgodzili się złożyć broń, dając dowód zaufania do komisji międzysojuszniczej, podczas gdy wojska niemieckie, pomimo kilkakrotnie ponawianych żądań, nie przestają posuwać się naprzód.

### Zajmowanie Strefy neutralnej.

BYTOM, 11 czerwca (Pat) Wojska koalicyjne zajmują w dalszym ciągu strefę neutralną w ten sposób, że wojska francuskie zajmują ją od strony polskiej, a wojska angielskie od strony niemieckiej. Na razie zajmowane są ważniejsze punkty ko-

munikacyjne. Powoli obsadzona będzie cała linja. Do starć między powstańcami a oddziałami niemieckimi dochodzi tylko tam, gdzie niema wojsk koalicyjnych. Ataki następują ze strony Niemców, a także tych oddziałów, które nie uznały rozkazów gen. Hoeflera.

### Anglia przeciwko linii demarkacyjnej.

LONDYN 11 czerwca (tel. wł. „Gł. Pol.“) — Wedle doniesienia Reutera, uznano za niewykonalny projekt utworzenia strefy neutralnej między Niemcami a polakami. Rząd angielski posiada dostateczne wiadomości, by nabrać przekonania, że pierwszym krokiem do urzeczywistnienia tego projektu musiałoby być przywrócenie autorytetu komisji międzysojuszniczej. Dotychczas jednak nie dało się to osiągnąć wskutek nieudolności niektórych członków komisji. Chociaż rząd angielski używa swych wojsk tylko w razie koniecznej potrzeby, to przecież angielski dowódca ma wolną rękę, a powaga komisji wzrosłaby, gdyby i inni dowódcy mieli te same uprawnienia.

Reuter zaznacza, że w pobliżu Gliwic powstańcy zatrzymali angielski pociąg wojskowy i puścili go w dalszą drogę, dopiero po nadejściu zezwolenia Korfantego. Powszechnie sądzą, że ograniczenia co do użycia sił zbrojnych przeciw powstańcom zostaną wkrótce zniesione, celem umożliwienia wspólnego postępowania między aliantami na G. Śląsku. Noty zredagowane w tym duchu wysłano do Paryża i do Rzymu. Narazie trwa rząd angielski w przekonaniu, że najważniejszą rzeczą jest rychłe zwołanie posiedzenia rady najwyższej.

### Powrót do pierwotnego pomysłu.

LONDYN, 21 czerwca (tel. wł. „Gł. Pol.“) — W odpowiedzi na interpelację posła Kennworthy'ego zgłoszoną w izbie gmin, Chamberlain oświadczył wczoraj po pol., że zachodzi obawa, iż — jak się wyraził — tragiczne wydarzenia górnośląskie, trwające już 6 tygodni: przedłużą się jeszcze. Przewodniczący bowiem komisji międzysojuszniczej gen. Le Rond w dalszym ciągu twierdzi, że pomoc posiłków angielskich, przybyłych niedawno na Górny Śląsk, jest jeszcze za słaba, ażeby władze międzysojusznicze mogły przywrócić porządek.

W sprawie sposobu uporządkowania G. Śląska oświadczył Chamberlain, że największe uznanie wśród państw sprzymierzonych znajduje projekt, polegający na tem, ażeby już teraz oddać Polsce i Niemcom te obszary, które bezsprzecznie im się należą. W ten sposób polacy otrzymaliby okręgi: Pszczyński i Rybnicki, Niemcy zaś Kluczborg, Głubczyce, Oleśno. Wykonanie planu tego wymagałoby kilku tygodni, podczas tego zaś trwałoby położenie obecne.

### Włoski Stuart'a.

PARYŻ 11 czerwca (tel. wł. „Gł. Pol.“) — Pisma paryskie omawiają nadzwyczaj krytycznie i nieprzychylnie sprawozdanie przedstawiciela angielskiego międzyso-

### Przed zwołaniem konferencji.

Anglia — jest gotowa. Inne państwa — nie.

LONDYN, 11 czerwca. (Tel. wł. „Gł. Pol.“). W angielskiej izbie gmin postawił pułkownik Wedgewood zapytanie, czy poczyniono jakie przygotowania do zwołania konferencji, mającej zdecydować o losach Górnego Śląska. Cham-

## Dayne stanowisko Anglii.

Podczas rokowań wersalskich chciała ona oddać Górny Śląsk Polsce. Przeszkodziła temu Francja.

W krakowskim „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym“ czytamy:

We Francji urobila się opinia, iż pan Clemenceau chciał przyznać natychmiast Górny Śląsk Polsce, podczas gdy Lloyd George, grupując około siebie prezydenta Stanów Zjednoczonych, Wilsona i pana Orlando sprawił, iż odrzucono o 2 lata rozstrzygnięcie tak ważnej sprawy.

W odpowiedzi na to twierdzenie „Le Matin“ paryski z 2 czerwca woła: „Nie, nie i nie!“ Prawda przedstawia się jak następuje:

„Gdy — pisze „Matin“ — w roku 1919 konferencja pokojowa miała zdecydować o losie G. Śląska, to to mianowała komisja, w której wszyscy sprzymierzeni byli reprezentowani. Ta komisja po pracach, trwających prawie 3 miesiące zdecydowała jednogłośnie i na propozycję angiolków, że G. Śląsk ze względu na etnicznych, geograficznych i historycznych winien być przyznany w całości Polsce.

Konferencja pokojowa, również jednogłośnie zatwierdziła decyzję swej komisji i projekt traktatu pokojowego, który 7 maja 1919 roku był wręczony w Trianon-Palace panu Brockdorff-Rantzau, zawierając przyznanie Górnego Śląska Polsce.

Tu dajmy głos świadkowi tych wydarzeń, którego autorytetu nikt nie zechce kwestjonować, mianowicie panu Raymondowi Poincaré ówczesnemu prezydentowi Francji.

29 maja 1919 roku — pisał niedawno pan Poincaré — hrabia Brockdorff Rantzau zwrócił się do kongresu z memorjałem, zawierającym następujący lapidarny frazes: „Niemcy nie będą mogli obrócić się bez Górnego Śląska. Polska natomiast nie potrzebuje G. Śląska“. Ażeby usprawiedliwić ten aforyzm delegacja niemiecka wskazywała, że wgiel tego obszaru znalazł cały przemysł wschodnich Niemiec, uzupelniając wciel angielski i reński westfalski i że w przeciwnym razie do tero Polska może z łatwością znaleźć we własnych kopalniach brakującej tonaż. Ogólnikowa ta argumentacja wywarła wówczas wielkie wrażenie na Lloyd George'a. Wywarła nań tak wielkie wrażenie, że na jego żądanie sprawa Górnego Śląska, zamknięta już przez traktat, znów stanęła otworem. Wróciła ona nie przed kongres pokojowy, odbywający posiedzenia ple-

narne, lecz przed głośną radę czterech. Ci czterej, to byli panowie prezydent Wilson, Lloyd George, Clemenceau i Orlando.

Tam każdy zajął swoje stanowisko. Lloyd George stanął przy boku Niemiec, pan Clemenceau po stronie Polski, pan Orlando zachował stanowisko milczące i neutralne, ale — historia uczei goza to kiedyś — tym, który okazał się najgorliwszym w podtrzymaniu powziętej już decyzji w odrzuceniu pretenzji niemieckich, był prezydent Wilson. Protokoły noszą na sobie ślady jego energii w obronie praw historycznych Polski.

W toku zaciętej dyskusji sprawa doszła do tego, iż Wilson wykrzyknął:

„Chyba dlatego, że 15-stu wielkich przemysłowców niemieckich jest niezadowolonych, nie będziemy cofali naszej decyzji? Co się mnie tyczy, to na to się nie godzę...“

Ten uczeiwy człowiek musiał się jednak na to zgodzić gdyż pan Clemenceau ustąpił... Ustąpił, niewiadomo właściwie dlaczego. Ustąpił, wygląda to na bajkę, wiedzi, gdy miał większość za sobą. Ustąpił wtedy, kiedy wystarczyło tylko powiedzieć wraz z prezydentem Wilsonem: „Nie“. Ustąpił i wydał w ten sposób Górny Śląsk na hazard plebiscytu, ażeby w rezultacie oddać go Niemcom.

Tak przedstawia sprawę jeden z najbardziej autorytatywnych świadków tych wielkich wydarzeń, pan Poincaré. I dzisiaj — powiada z gorzycą „Matin“ — 12.000 francuzów, z pośród których są już niektórzy zabici i ranni, musi pełnić swą ciężką służbę na obszarach plebiscytowych, gdyż pan Clemenceau w czerwcu 1919 roku opuścił prezydenta Wilsona, ażeby pójść za Lloyd George'em.

Wprawdzie „Le Matin“ należy do partii, zwalczającej namętne „starego tygrysa“ i artykuł ten ma znaczenie uderzenia w walce zapaśników, ale bądź co bądź fakt, poparte autorytetem nazwiska Poincaré'go, rzucają nowe zupełnie światło na zawiązek dramatu górnośląskiego, dramatowi ziemi, broczącej dzisiaj krwią swych dzieci, dlatego tylko, że nasz gorący przyjaciel w decydującej chwili nie umiał powiedzieć: nie!

# Bawaria przed przewrotem.

## Krwawy sygnał.

Zamiary monarchistów bawarskich.

(Tel. wł. Głosu Polskiego)

BERLIN, dnia 11 czerwca. Otrzymało tutaj bardzo groźne wiadomości z Monachjum.

Ani rząd bawarski, ani ludność bawarska nie chcą się rozbrajać.

Postanowiono stawić opór. Zamordowanie przywódcy socjalistów niezawisłych Garreisa miało być — jak ongi zamordowanie Kurta Eisnera — hasłem dla Orgeschowców do stawienia oporu przeciwko rozbrojeniu.

Garreis został istotnie zamordowany. Teraz należy oczekiwać, że w przeciągu paru dni Bawaria stawi opór dalszemu rozbrojeniu.

Ten opór Bawarii wytworzy w Europie zupełnie nową sytuację.

## Morderstwo polityczne.

MONACHJUM, 11-go czerwca. (Tel. wł. „Głosu Polskiego“). Wczoraj w nocy urządzono zamach na posła Niezawisłej Partii Socjalistycznej, Garreisa, gdy przemawiał na zebraniu, zwołanem przez partję dla omówienia sposobów przeciwdziałania zaprowadzeniu w Bawarii szkoły wyznaniowej. Garreisa zastrzelił nieznaną osobnik 4 strzałami z rewolweru. Poseł zmarł w szpitalu. Zamordowanie wywołało w Monachjum wzburzenie. Morderca uciekł. Odbyło się zebranie wydziału sejmowego, na którym prezydent obszernie omawiał zamach. Wydział stronnictwa socjalistycznego robotników wydał odezwę, w której stwierdza, że zamach odbył się niejako pod protektoratem rządu Karra.

## Oświadczenie rządu bawarskiego.

BERLIN, 11 czerwca. (Tel. wł. „Głosu Polskiego“). Rząd bawarski ogłasza oświadczenie, w którym określa zamordowanie posła Garreisa, jako nieczyny czynnik nikczemny, albo fanatycznego osobnika i wyraża z tego powodu szczere ubolewanie. Rząd oświadcza dalej gotowość uczynienia wszystkiego, celem wykrycia sprawy i motywów

## Przed nowym przewrotem w Grecji? Król Konstantyn ma znów być zdetronizowany.

CHICAGO, 10 czerwca. (Tel. wł. „Gł. Pol.“). „Chicago Tribune“ dowiaduje się, że Venizelos, będąc ostatnio w Londynie oświadczył prezydentowi ministrów, że król Konstantyn zostanie zdetronizowany w najbliższym czasie, i zaproponował zawarcie sojuszu między Anglią a Grecją.

## Niemieckie nadzieje na kolonie.

BERLIN, 11 czerwca (tel. wł. „Gł. Pol.“) — Berliński korespondent „Journal“ donosi, że niedawno zwrócili się Niemcy ponownie do aliantów o udzielenie im jednego, lub więcej mandatów nad dawnymi kolonjami niemieckimi. Na wszystkie te podania anglicy odpowiedzieli odmownie. Tymczasem istnieje pogłoski, jakoby gabinet berliński otrzymał niedawno od pewnej osobistości, stojącej w bardzo bliskich stosunkach z ligą narodów, że byłoby przecież możliwe, podać ten wniosek pod obrady, przynajmniej co do jednej kolonii.

Wobec pewnych niedyskrecyj, jakieby o Kamerun, pozostałoby obecnie pod zarządem francuzów. Pewna oficjalna osobistość niemiecka miała się wyrazić w kwestji: „O ile anglicy co do tego nie odpowiadają, to myśmy się nie oddadzą swej gotowości. Jeżeli się czegoś

zbrodni. Dyrekcja policji monarchijskiej wyznaczyła 10 tysięcy mk. nagrody za schwytanie mordercy. Rada ministrów, która zebrała się dziś przed południem, zajmowała się sytuacją, wytworzoną z powodu zamordowania posła Garreisa. Minister oświaty, dr. Hatt, który w nieobecności prezydenta ministrów przewodniczył radzie ministrów, przyjął po posiedzeniu delegację urzędników. Urzędnicy chcą ze względu na groźny strejk generalny pozostać w stałym kontakcie z rządem. W parlamentarnych kołach socjalistycznych panuje niesłychane wzburzenie. Socjaliści są zdecydowani żądać pełnego zadośćuczynienia.

## Strajk demonstracyjny.

MONACHJUM, 10 czerwca. — (Tel. wł. „Głosu Polskiego“). Z powodu zamordowania posła Garreisa robotnicy uchwaliłi trzydniowy strajk generalny.

BERLIN, 10 czerwca. (Tel. wł. „Gł. Pol.“). „Vorwärts“ donosi z Monachjum, że robotnicy fabryki maszyn „Massey“ podjęli strajk z powodu morderstwa Garreisa.

## Sprawa rozbrojenia Bawarii.

Bawarzy nie chcą rozwiązać Orgeschu.

BERLIN, 11 czerwca (E. E.). Pomimo zapewnień rządowych o dotrzymaniu terminu zwrotu ciężkich i lekkich armat bawarskiej straży obywatelskiej, „Freiheit“ i „Vorwärts“ podają szereg danych, o dalszym oporze Orgeschu. Dzienniki te zamieszczają następujący telegram, wysłany do głównej kwatery bawarskiej straży obywatelskiej w Monachjum: „Niema zupełnie czasu do przeobrażenia Orgeschu. Escherich pociągnąć musi kanclerza za naruszenie konstytucji do odpowiedzialności sądowej. Należy z żelazną energią pracować dalej. W razie trudności połączyć się ze związkami narodowym, rozpocząć kampanję prasową. Podpisano: Rathausen“.

„Vorwärts“ utrzymuje, że chodzi tu o połączenie się ze związkiem narodowym oficerów i związkiem narodowym żołnierzy. Kanclerz rzeszy obecnie wątpić nie powinien, że Bawaria istotnie dąży do obalenia gabinetu rzeszy.

„Freiheit“ zapytuje, dlaczego dotychczas nie aresztowano Eschericha, którego podejrzewać należy o spowodowanie zamordowania Garreisa i o opór, stawiany władzom państwowym.

spodziewamy, to tylko od Francji. W ten sposób przyczyniłaby się Francja do poparcia gabinetu Wirtha, oraz pokojowych prądów w Niemczech, a zarazem działałaby w kierunku doprowadzenia do normalnych stosunków między obu państwami.“

Korespondent zastanawia się, która to osobistość, należąca do rady ligi narodów, miała odwagę oznajmić Niemcom takie nadzieje.

## Kto ma pójść pod sąd?

Admirał Holtzendorf, zamiast dowódców łodzi podwodnych.

PARYŻ, 11 czerwca. (Tel. wł. „Gł. Pol.“). Francuskie źródło donosi, że sąd rzeszy w Lipsku postanowił, aby, w miejsce dowódców łodzi podwodnych, którzy, zatapiając okręty szpitalne, wykonywali jedynie otrzymane rozkazy i zostali z tego powodu uniewinnieni, postawić w stan oskarżenia admirała von Holtzendorfa, który w czasie ogłoszenia zaostrożonej walki podwodnej był szefem sztabu marynarki.

Wiadomość ta brzmi bardzo nieprawdopodobnie, choćby dlatego, że oskarżenie może wnosić jedynie nadprokurator państwa, a nie sąd rzeszy. Nie jest jednak wykluczone, że koalicja postanowiła zażądać wniesienia skargi przeciw admirałowi Holtzendorfowi. O tem jednak niema dotąd żadnej wiadomości.

## Irlandja — Rosja sowiecka.

LONDYN, 11 czerwca. (Tel. wł. „Głosu Polskiego“). Rząd angielski otrzymał szereg dokumentów, stwierdzających **istnienie formalnego układu między republiką irlandzką a Rosją sowiecką**. W dokumentach tych, datowanych z dn. 15 czerwca ub. r. i opatrzonych oficjalnymi pieczęciami, słuują sobie **obie republiki wzajemne poparcie i wspólną pracę dla wolności i rozbrojenia świata**. Narody o tych samych poglądach mają mieć prawo przystąpienia do tego układu. Rosja zobowiązuje się działać w kierunku uznania republiki irlandzkiej. Do traktatu jest dodane memorandum d-rna Mac Cartona, byłego posła stronnictwa Sinnfein do parlamentu angielskiego, w którym domaga się od Rosji dostarczenia Irlandji 15000 karabinów. Nadto usiłuje on skłonić Rosję, by za każdego irlandczyka, straconego w Anglii, rozstrzelowano w Rosji jednego jeńca angielskiego.

## Nota rządu sowieckiego.

Lord Curzon zwrócił ją Krasinowi.

LONDYN, 11 czerwca. (Tel. wł. „Gł. Pol.“). Na skutek zajęcia Władystoku **wysłał rząd sowiektów do rządów angielskiego, francuskiego i włoskiego notę cyrkularną, w której obwinia rząd angielski, iż popierał akcję antybolszewicką w Syberji wschodniej**.

Lord Curzon odesłał wozoraj tę notę Krasinowi i zawiadomił go, że notę musi zwrócić, gdyż jest ona nie do przyjęcia. Sprzeciwia się to zwyczajom dyplomatycznym i szkodzi w wysokim stopniu dobremu stosunkom, jeżeli dwa rządy w ten sposób obciążają się sobą. Niema najmniejszych dowodów słuszności podanych oskarżeń. Zresztą rząd angielski nie może się z Krasinem wdawać w dyskusję w tej sprawie.

## Curson o przesileniu w Rosji.

LONDYN, 11 czerwca. Pisma donoszą, że na ostatnim posiedzeniu gabinetu angielskiego minister spraw zagranicznych lord Curson omawiał położenie w Rosji sowieckiej, przyczem stwierdził fakt, że sowieci znajdują się obecnie w najcięższym od początku swego istnienia położeniu. Cziczerin nie otrzymał jedynie tylko urlopu, lecz w rzeczywistości faktycznie już ustąpił. Całe zaś lewe skrzydło komisarzy sowieckich zamierza ustąpić z rządu, nie podejmując jednak nowej próby wywołania rewolucji. Pragną oni jedynie wstrzymać się z działaniem, aż do chwili urzeczywistnienia nowej polityki Lenina. Lord Curson wyraził podobno opinię, że chwila obecna jest najbardziej odpowiednią do poczynienia ustępstw Rosji.

## Polityka Anglii na wschodzie.

Połączenie powietrzne z Australją do morza Śródziemnego. — W Syrii i Palestynie. — Kwestja turecka. — „Divide et impera“.

(mt) Motywem ostatnich przemówień Lloyd George'a, które wywarły tak silny wpływ na położenie politycznym w Europie, było tylko w bardzo nieznanym stopniu powstanie górnośląskie. Było ono raczej pozorem do umieszczenia w oświadczeniu jego mowy zwrotu o „nowych sojuszach“, które Niemcy tak skwapliwie wzięli do siebie, a który to zwrot był skierowany w zupełnie inną stronę. Nie oznacza on bynajmniej, by się zanosilo obecnie na zupełnie nową orientację angielskiej polityki zagranicznej. Bądź co bądź jednak dowodzą mowy Lloyd George'a, że bolączki Francji są dla Anglii dość obojętne.

Polityka zagraniczna Anglii ma przed sobą inne, poważniejsze

zażądania, niż Górny Śląsk. Ruhr i Ren, mianowicie: kwestje Rosji, Dalekiego Wschodu i Oceanu Spokojnego. — Szczególnie sprawa Wschodu przybrała w ostatnich miesiącach zupełnie odmienne oblicze.

Tendencje wschodniej polityki imperjum brytyjskiego stają się coraz wyraźniejsze, odkąd Churchill został angielskim ministrem kolonii. Ten maż stanu był przedtem ministrem awjatyki, co wywiera niemały wpływ i na jego politykę kolonialną. Churchill uważa mianowicie, że połączenie Australji z morzem Śródziemnem przez Indję i zatokę Perską da się najszybciej uskutecznić drogą nadpowietrzną, przyczem bazą lotniczą stanowiąłaby Mezopotamja, to ełdorado naftowe. Tam mają powstać wielkie lotniska i warsztaty, tam na północnym brzegu zatoki perskiej, a Bagdad ma być stacją pośrednią dla regularnej komunikacji napowietrznej między Londynem a Bombajem.

Projekt ten da się zrealizować jedynie przez utworzenie na „Wyspie Proroka“ łańcucha państwek pozornie autonomicznych w rzeczywistości zaś podlegających kontroli angielskiej. Droga jest wskazana zupełnie wyraźnie: Palestyna, kraj na wschód od Jordana, Mezopotamja.

W Palestynie umocniła już Anglja swą przewagę i stoi tam zupełnie silnie. Następnem zadaniem było utworzenie połączenia między portami Jaffą i Haifa, a krajem na wschód od Jordana. Z powodu narodowego powstania w Syrii było to jednak trudniej przeprowadzić, niż założenie „ojczyzny narodowo-żydowskiej“. Pod dowództwem emira Abdallaha, brata emira Fessala, którego w lipcu ub. r. wypędzili francuzi z Damaszku, podjęli wówczas syryjcy powstanie ofensywne za Jordana i dołali wkrótce opanować miasto El Salt, gdzie doznali entuzjastycznego przyjęcia ze strony ludności tubylczej. Tam, w głównej kwaterze Abdallaha, było centrum uchodźców z tej części Syrii, którą okupowała Francja. — Wysoki komisarz Anglii w Jerozolimie nawiązał natychmiast stosunki z Abdallahem i w ten sposób zyskała Anglja nowego wasala: Transjordanja.

Klasyczny kraj szczepów Gada, Manassego i Rubena zmartwychwstał pod nowym berłem, jako państwo formalnie niezależne, w rzeczywistości jednak podległe narodowi angielskiego rządu Palestyny.

Ponad półwyspem Synajskim można było stworzyć dogodne połączenie z Egiptem, a Churchill uczynił wielki krok naprzód również i w dziedzinie handlowo-politycznej, gdyż nowe państwo — możnaby je nazwać Syrią południową — obejmuje urodzajne obszary między wschodnim brzegiem Jordana a morzem Martwym, które jeszcze starożytni nazywali spichlerzem Syrii i Palestyny.

Sprawy przybrały tedy zupełnie inny obrót, niż to przewidywał traktat w Sévres z 20 sierpnia 1920. „Porcelanowy“ traktat — złośliwy ten przydomek pochodzi od słynnych fabryk porcelany w Sévres — ustanowił mianowicie w artykule 94, „utworzenie niezawisłych państw Syrii i Mezopotamji za poparciem jednego z mocarstw podpisanych“.

Wbrew temu układowi wypędzono wkrótce potem przy pomocy francuskich bagnetów syna króla Hedżasu, emira Fessala. Teraz stoją francuzi wobec sukcesów jego brata-mściciela Abeallaha, możliwych tylko dzięki pomocy angielskiej, a o „Wielkiej Syrii“ nie może już być mowy. Damaszek, Aleppo, Hama i Sattachia, jedyne okręgi pozostałe Francji, są jej podległe tylko dzięki repressjom wojskowym, podczas gdy z wieś El Saltu wieją sztandary powstania narodowego. Tak zemściła się syryjska ofenzywa wojsk gen. Gourand'a. Trudno przewidzieć, jak długo Francja zdoła się tam jeszcze utrzymać.

W przymierzu z Fessalem, jako władcą Wielkiej Syrii ze stolicą w Damaszku, mogłaby francuska polityka wschodnia być pewną powodzenia, bez niego a

zgoła przeciw niemu niema on żadnych szans. Anglja oporowała daleko zręczniejsze, jest, zdaje się, zdecydowana nie schodzić z raz obranej drogi. Następną jej krok dotyczył Mezopotamji, „kraj du dwu rzek“.

Ofiarowała ona tron w Bagdadzie emirowi Fessalowi, którego francuzi wgnali z Damaszku. W ten sposób został urzeczywistniony plan linii podanej na wstępie. Angielskie oddziały, które i tak nie mogły na stałe wykonać skutecznej kontroli na tak wielkim obszarze, wycofały się pod Bagdad, skąd będzie można wygodnie rządzić Mezopotamją pod płaszczykiem jej samodzielności, jest to zarazem strategicznie zabezpieczenie wspomnianej powyżej bazy dla celów lotniczych.

Specjalne zadanie przypadnie Mezopotamji w kierunku powstrzymania ofenzywy bolszewickiej. Nie znaczy to jednak, że niebezpieczeństwo bolszewickie jest zagrożone na stałe. Fessal jest przyjacielem Kemala paszy, a nowy rząd Angory powstały z końcem maja z generałem Ferid paszą jako ministrem wojny i Jusuf Kemel bejem jako ministrem spraw zagranicznych, nie myśli bynajmniej o zerwaniu stosunków z Moskwą. W związku z tem przygotowują się rzekomo, wedle ostatnich pogłosek, zwrot w stosunku angielskiej polityki do nacjonauństw tureckich, pogłoski te wymagają jednak jeszcze potwierdzenia.

Wprawdzie Kemel oświadczył niedawno w Angorze wobec przedstawicieli nacjonalistycznego organu „Hekimet-i-Millie“, że komunizm nie da się zastosować w jego państwie i, że jego stosunki z Sowietami polegają jedynie na układzie sojuszniczym i na wspólnym dążeniu do odparcia imperjalizmu koalicji, w szczególności zaś zaborczości Grecji. Ale Anglja nie dowierza zręcznym propagandzistom moskiewskim, zwłaszcza, że ostatnie rozuchy w Egipcie, które pochłonęły 78 ofiar w zabitych, przypisuje wicherzom bolszewickim, a niezaprzeczone sukcesy azjatyckiej polityki Lenina w Persji i Afganistanie godzą dotkliwie w stanowisko Anglii w Indjach. Dotychczas popierała Anglja pocichu Kemalistów. Jednak jeżeli nawet, ponowny ścisły związek między Angorą a Moskwą wywołał w Londynie pewne zaniepokojenie, to mimo wszystko wystąpienie wojsk angielskich przeciw kemalistom jest wielce nieprawdopodobne, choćby tylko ze względu na niechęć opinii angielskiej do nowych kosztownych ekspedycji militarnych, nie mówiąc już o tem, że krok ten mógłby wywołać nowo zamieszki w świecie mahometańskim, które byłyby teraz Anglii bardzo nie na rękę. Inna rzecz, czy nacjonalistów tureckich nie możnaby za pomocą pewnego nacisku militarnego skłonić do większej ustepliwości. Lloyd George jest widocznie przygotowany na wszystkie ewentualności, gdyż oświadczył zeszłego czwartku w Izbie Gmin, że gdyby się obecnie te stosunki w Turcji nie zmieniły, należałoby, ze względu na angielskie interesy handlowe, poczynić ewentualne zarządzenia w kierunku ukończenia stanu wojennego z Turcją.

W każdym razie jest ostrożna polityka Churchilla zupełnie zrozumiała. Dotychczasowa przewaga Anglii na bliskim i dalekim Wschodzie jest poważnie zagrożona. W Londynie, Kairze i Delhi zrozumiano ducha czasu; dlatego też prowadzenie polityki kolonialnej za pomocą karabinów maszynowych pozostawia Anglii sojusznikowi francuskiemu, sama zaś odbiera metodę „penetracji pokojowej“ w myśl zasady: „Divide et impera“. Tak np. w Londynie obysypuje komplementami p. Krassina, nad Eufratem i Tygrysem pochlebna próżność arabów, a w Kabulu usidla emira Afganistanu wszystkimi sztuczkami zawodowej dyplomacji. Jest to polityka światowa w wielkim stylu. I tę to, a nie inną politykę miał na myśli Lloyd George, mówiąc o „nowych aljansach“.

## Protest.

PARYŻ, 11 czerwca. (Pat.) Hav. Jest prawdopodobne, że ambasador francuski w Berlinie złoży oficjalny protest z powodu wydarzeń, jakie miały miejsce w Wielkiej Strzeleczach. Briand będzie się domagał od rządu angielskiego, aby przyłączył się do tej akcji.

## Syn Adama Mickiewicza w sprawie polsko-żydowskiej.

Władysław Mickiewicz, syn naszego wieszczki, ogłosił w czasopiśmie „Le Monde Nouveau” artykuł o stosunkach polsko-żydowskich.

Ze względu na osobę autora, który odziedziczył po swym ojcu jeśli nie talent, to w każdym razie część jego wielkiego ducha, warto się zapoznać z powyższym artykułem.

Na wstępie Wł. Mickiewicz zaznacza, że kwestja żydowska w Polsce jest zaciemniona przez przesady rasowe i współzawodnictwo ekonomiczne, a jeszcze bardziej drzew „wydatna rola, jaką żydzi odgrywały w straszliwym dramacie bolszewickim”. Legenda jakoby bolszewizm był wyłącznie tworem żydowskim rozpraszając autor przez fakt, że bolszewicy ograbiują i zabijają żydów, a więc żydowscy przywódcy bolszewizmu są negatami żydostwa, gdyż inaczej „nie tolerowaliby okropnej hekatombi ich własnych braci”, zresztą plawienie się we krwi nie jest wcale wyrazem ducha rasy semickiej, ani nie stanowi wcielenia istotnych tendencji żydostwa. Bo przecież i Francja, wbrew wysokiej swej i starej cywilizacji zrodziła podczas pierwszej rewolucji zastraszające typy terrorystów.

Drugim powodem, komplikującym sprawę żydowską, jest sława milionerów żydowskich. Tymczasem nazwa żydowska jest stokrój ostrzejszą od nędzy chrześcijańskiej” wspomina Mickiewicz o nędzy w państwie carów, gdzie żydzi podlegali najokropniejszym prześladowaniom ze strony rządu i urzędników rosyjskich.

Dalej usprawiedliwia autor działalność rasyfikatorską żydów na Litwie i germanizatorską w Poznaniu. W pierwszym wypadku był to skutek nagłego wystąpienia wielu tysięcy żydów z Rosji do Polski; tendencje zaś germanizatorskie należy przypisać popieraniu przez żydów rządu pruskiego, przy którym cieszyli się równouprawnieniem.

Jednakże żydzi zdawna osiedli w Polsce, żywili do niej zgola inne uczucia. Tu przytacza Mickiewicz fakty historyczne z czasów 1863 roku, kiedy żydzi popierali patriotów polskich przed i podczas powstania.

„Czemu się to zbliżenie nie odnawia?” — zapytuje Mickiewicz. Jeżeli się ono opóźnia, to dlatego, że Polska skolotana pod każdym względem tyloletnią wojną, nie zdążyła uczynić niezbędnego wysiłku w tym kierunku.

Zadaniem narodu polskiego jest nie sianie nienawiści, lecz usuwanie wszelkich antagonizmów, któreby mogły utrudniać wspólne życie.

Jednak należy stanowczo przeciwstawić się uroszczeniom sjonistów pragnących stworzyć w Polsce państwo w państwie. Jeżeli w Palestynie odrodzi się państwo żydowskie, to żydzi sami nie znoś, aby każda grupa narodowościowa miała swój parlament, swoje sądy i t. p.

„Cudzoziemiec ma prawo do najszerszej gościnności, nie zdobywając sobie jednak praw gospodarza”. To zdanie, jak również i ustęp następnego artykułu, świadczą, że Mickiewicz nie pragnie przemalowania żydów na kolor biało-amarantowy. „Żydom zawięta się mowa o całkowitej asymilacji ich z ludnością rdzenną kraju. Należy im dać swobodę być samymi sobą”. Że i w tym wypadku mogą oni stać się dobrymi patriotami, dowodzić nie potrzeba. Przecież i emigrujący polak gotów był podnieść oręż w obronie Francji, gdy na nią napadano, a nie uważał za obowiązek wrzecz się rodzimego języka i obchodzenia swoich rocznie ojczystych.

Dalej Władysław Mickiewicz — jakoby kontynuuje propagandę wielkich idei swego ojca: mówi o braterstwie i wspólnej miłości narodów, które z czasem zespolą się w jedną kochającą się rodzinę bez zabarwienia specjalnego charakteru każdego z nich.

Naród polski nie posiada skłonno-

ści do prześladowań religijnych. Polska nie dopuszczała u siebie św. inkwizycji, natomiast przyjmowała żydów, gdy zewsząd ich wypadano. Pogromy są produktem pochodzenia rosyjskiego. W Polsce pogromów nie było. „Oczywiście, że wielka armia w pochodzie zawsze nocka ludność!” — pisze Mickiewicz. Żydzi uskarżają się na ujawnioną względem nich pogardę. „Ale w jakim kraju nieszczęśliwi nie cierpią od wzniosłości szczęśliwych tego świata?” — apostołuje autor. Również niesłuszne jest mniemanie, iż wielki przeszły, nie zmieniwszy duszy żydów. Nowoczesny ich dorobek duchowy i czynny wskazują, że jest inaczej. To też Polska winna sobie żydów zjednać przez sprawiedliwe i wolne od nienawiści postępowanie. Antysemityzm w Polsce jest zjawiskiem obcym i importowanym. Niebawem antysemityzm wyjdzie z mody, jak wyszło z mody niewolnictwo. Nowa Europa przyniesie światu rozstrzygnięcie kwestji żydowskiej.

Niech naród, który nie ma na sumieniu ani jednego grzechu nie-tolerancji narodowej i nalożenia ręki na bogactwo drugiego narodu, pierwszy rzuci kamień na tych, którzy tego ideału jeszcze nie osiągnęli! — kończy autor.

Władysław Mickiewicz mieszka stale w Paryżu. Stąd artykuł jego posiada więcej prawd historycznych, niż prawd życiowych. Nigdy osoba mieszkająca oddawna poza granicami kraju nie jest w stanie odczuć tętna pulsującego życia narodu. Jednak nie możemy odmówić autorowi szlachetności myśli i demokratyczności idei, zawartych w jego artykule.

(Ju)

## Tajemnice zaświata.

(mt) Francki astronom Flammarion, autor słynnego dzieła p. t. „Siły nadprzyrodzone”, oświadczył niedawno, że obecny prezydent ministerów Arystydes Briand popierał w roku 1919 myśl założenia w Paryżu międzynarodowego instytutu metafizycznego. Prez. Briand wyraził się wówczas wobec Flammariona i jego kolegów Karola Richet i d-ra Gustawa Geley, że w interesie postępu ludzkości powinno powstać takie „laboratorium cudów”. Instytut ten rzeczywiście powstał i rozwija od czasu zawarcia pokoju nadzwyczaj intensywną działalność. Dzięki poparciu finansowemu ma on możność przeprowadzenia badań i doświadczeń i osiągnął nader ciekawe rezultaty.

Na czele instytutu stoi obecnie dr. Gustaw Geley, lekarz, w wieku lat 38, którego pisma o zjawiskach metafizycznych są bardzo cenione we Francji, Anglii i Stanach Zjednoczonych. Dr. Geley skoncentrował swe najnowsze badania na autentycznym stwierdzeniu tak zw. zjawisk supranormalnych, przyczem stara się obiektywnie dowieść, że przy tych zjawiskach chodzi o istnienie ciał, których pochodzenie jest nieznaną tajemnicą i, że te zjawiska mają zdolność poruszania się oraz siłę woli i ducha. Doświadczeniami kieruje dr. Geley w otoczeniu kolegów znanych i cenionych psychologów. Stoi on na stanowisku, że zadaniem dzisiejszej psychologii naukowej powinno być stanowcze stwierdzenie istnienia zjawisk metafizycznych i jest przekonany, że to jest jedyna droga, prowadząca do poznania naukowej prawdy. Geley oświadcza, że niezwykle znaczenie tej galezi wiedzy polega na tem, że udowodnienie istnienia życia pośmiertnego wywoła największą duchową rewolucję wszystkich czasów.

Choć dr. Geley przyznaje, że istnieją media fałszywe, jak również zjawiska polegające na złudzeniu, to jednak wykluca jedno jak drugie w odniesieniu do doświadczeń, poczynionych w laboratorium instytutu przez siebie i swych współpracowników.

Wszystkie eksperymenty przeprowadza się z matematyczną ścisłością. Wyniki ostatnich badań stwierdziły możliwość materializacji, przez co spełnia się naczelną wymaganie wiedzy metafizycznej. Geley porobił szereg zdjęć przy świetle magnetycznym, które są niezbitym dowodem rezultatów osiągniętych w instytucie. Medium jego jest Ewa C. Na fotografii można dokładnie widzieć promieniowanie tajemniczej substancji

przez nos, usta i końce palców medium. Ewa C. jest ubrana w czarną zupełnie obeisłą suknię. Z tajemniczej substancji tworzy się powoli piękna głowa kobieca z oczyma pełnymi wyrazu; rysy twarzy nie przypominają zupełnie wyglądu medium. Doświadczenia te wykonuje się w laboratorium, posiadającym najdokładniejsze, precyzyjne instrumenty pomiarowe, a Geley podlega podczas eksperymentów nienastanej naukowej kontroli swych kolegów.

Rezultatem innego ważnego eksperymentu był dowód, że zjawiska w stanie płynnym — jako fluid — objawiają swą obecność przez odciski rąk i palców. W laboratorium znajduje się mianowicie wiadro z płynną parafiną. Za pośrednictwem polskiego medium, nazwiskiem Franciszek Kluski, stojącego pod kontrolą profesorów: Karola Richet, Grammont i d-ra Geley, otrzymano te odciski zjawisk „supranormalnych”. Ludzkiej ręki nie można wyciągnąć z parafiny, nie niszcząc równocześnie odcisku. Istnieją odciski rączek dziecińczych, na których nawet linje widac dokładnie. Inny odcisk przedstawia rękę kobiecą, która trzyma ręką męską.

Posiedzenia w instytucie metafizycznym należą do najciekawszych atrakcji Paryża. W laboratorium d-ra Geley schodzą się uczeni, artyści, politycy wszystkich stron i znani cudzoziemcy, aby studiować tajemnice zaświata.

## TEATR MIĘJSKI (Dzielnia 18)

pod dyr. A. Zelwerowicza.  
Niedziela, 12 VII po poł. o g. 3-ej po cenach znizonych „Zefir z Królowej Madagaskaru”, krotchw. w 3 akt. St. Dobrzańskiego. O godz. 8.15 w po cenach zwyczaj. „Stare miasto”, wodewil w 4 akt. Fr. Domańska.

## Burze i grad w Niemczech i Austrii.

—o—

Ze wszystkich niemal dzielnic Austrii i Niemiec nadchodzą groźne wieści o spustoszeniach i ofiarach, wywołanych ostatnimi burzami i ulewami. Kilka tysięcy ludzi pozostało niemal bez dachu nad głową, a bardzo wielka ich liczba zginęła razema piorunem. Szalejący żywioł porzywał mosty, koryta rzek wzbierały do tego stopnia, iż pozalewały całe wioski. Ruch kolejowy ustał, gdyż w niektórych miejscach pozrywane zostały szyny na kilkanaście metrów, a nawet kilometrów.

Powódź zalala miasto Steyr. Ludzie kryją się na najwyższe piętra. Ulicami płyną wzburzone bałwany wody.

Z Morawskiej Ostrawy donoszą, iż w pobliżu Frelwaldau powódź wyrządziła znaczne szkody. Wiele domów wyrwanych zostało z posad, składy drzewa popłynęły z silnym prądem. Pięć osób znalazło śmierć w nurtach. Przed 18 laty szalała w tej okolicy podobnie groźna burza. Dzisiaj wszyscy wspominają owe zniszczenia i straty, jakie za sobą pociągnęła powódź. Dwie osoby, które z trudem uratowane zostały przed 18 laty, zginęły podczas obecnej powodzi.

Ruch kolejowy na linii Ostrawa-Karwina przerwany na czas nieograniczony.

W Turynji i Saksonji ulewy zniszczyły 50 do 60 pr. zbiorów. Wody pędzą z taką siłą, iż rujnują zupełnie ulice. Zagrody stoja na półtora metra pod wodą. Ziarnka gradu są tak duże i tak obfite, iż tworzą pokłady na 20 cm. wysokości. Szkody w poszczególnych wsiach idą w miliony. W jednej miejscowości piorun zniszczył cały folwark, w innej znowu grad wytlukł wszystko zboże. Najwięcej ucierpiały pola w Hmenau i okolicy.

W kopalni węgla w Meuselwitz zginęło 17 górników. Woda z taką siłą wdzierała się do kopalni, iż o ratunku mowy nie było.

Zorganizowane oddziały wojskowe i sanitarne spieszą ze wszystkich miast na pomoc bezdomnym. Komenda wojskowa wysłała kompanję żołnierzy, którzy mają się zająć naprawą toru, niezbędnego dla wysyłania transportów. Akcja ratunkowa została silnie zorganizowana.

Silne obniżenie się temperatury u nas w ostatnich dwóch dniach. Spowodowane zostało niezawodnie silnymi opadami gradu w Niemczech i Austrii.

## Z kraju.

### Kraków.

(P) **Budżet Krakowa.** Jak komunikują z magistratu „Gońcowi”, pierwsza posiedzenie komisji budżetowej, celem obrad nad budżetem na rok 1921, odbyło się w dniu 7 czerwca b. r. Sprawozdanie o budżecie na rok 1921 przedłożył sprawozdawca dyr. Krzyżanowski, i wykazał, że suma wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych na rok 1921 prelimituje się kwotą 313,990,808 mk., suma dochodów kwotą 313,992,963 mk., czyli nadwyżka na rok 1921 wynosi 1554 mk.

### Lwów.

(p) **„Puzapp”.** Śledztwo w sprawie nadużyć w lwowskiej filii Puzappu, spoczywające w rękach dwóch sędziów, toczy się nieprzerwanie w dalszym ciągu.

Z nacromadzonych dotychczas oblrzniętego materiału śledczego wnioskować można, że największą winę w nadużyciach ponosi kierownik Mindowicz, który obejmując to stanowisko w listopadzie 1919 r. zastał biuro w należytym porządku. Od tej dopiero chwili rozpoczęła się rabunkowa jero gospodarka. Urzędnicy buchalterji domagali się ustawicznie a bezskutecznie należytego prowadzenia ksiąg, ponieważ zauważyli, że zaczęły się wkradać niewłaściwości. Mindowicz zyłkał, sądząc, że to się jakoś ureguluje, nie mając zresztą, jako b. sędzia, najmniejszego pojęcia o fachowym prowadzeniu przedsiębiorstwa.

Co do wysokości poczynionych nadużyć szkod idących — jak pierwotnie opowiadano — w miliony, to okazało się, że właściwie obrót wynosił przez cały czas około 400 milionów mk.

Sprawa spółwiny dyr. Słomczyńskiego przedstawia się w ten sposób, że był on urzędnikiem Puzappu warszawskiego we Lwowie i miał powierzone sobie agendy eo do zawierania umów i kontraktów na towary, jak i kontrolę nad wydawaniem towaru. Stoi on pod zarzutem niedopatrzania tego, co się działo, ślepo ufając ludziom, którzy korzystając ze sposobności robili nieczyste interesy.

Jak się obecnie okazuje, ogromne magazyny Puzappu były kilkanaście razy przez „nieznanych” sprawców okradane i z tego powodu powstawały wielkie niedobory.

Dalsze śledztwo ze względu na zbyt skomplikowany materiał potrwa jeszcze kilka miesięcy.

## Ze sportu.

—o—

(a) **Przed wielkim matchem boksu.** Cały świat sportowy z niecierpliwością oczekuje wielkiego matchu, który się rozegra w dn. 2 lipca r. b. między championem francuskim Carpentier'em i amerykańnikiem Dempsey'em. Pisze „świat sportowy”, ale mógłbym śmiało powiedzieć „cały świat”, gdyż kto w Zachodniej Europie albo Ameryce nie interesuje się sportem? Można nie czytać mowy Lloyd George'a lub Brianda, można nie wiedzieć, czy Górny Śląsk leży w Europie czy w Azji, ale grzechem nie d. darowania jest ignorancja w dziedzinie sportu. To też match bokserki Carpentier'a z Dempsey'em wzbudził wielkie zainteresowanie, nie p zbawione pewnie emocji, ze względu na współzawodników, reprezentujących dwa wielkie narody, jak również i przez wzgląd na poważne zakłady pieniężne, które towarzyszą zwykle zmaganiu się dwóch równie sławnych championów świata.

I dlatego też nikogo to nie zdziwi ani we Francji, ani w Anglii, ani w Ameryce, że tak jak u nas przyszły dyrektor nowopowstałej instytucji, czy też jutrzejszy minister wyluszcza na łamach dzienników swój program działania na powierzonej mu placówce, do którego po upływie 24 godzin nie uważa za właściwe się stosować (exemplum: minister apro wizacji p. Michalski), tak samo tam na kulturalnym zachodzie p. Jack Dempsey, mistrz pięści, ogłasza urbi et orbi w piśmie „New

York American”, w jaki sposób zamierza pokonać Carpentier'a. „Możę rzec zupełnie otwarcie, — pisze znakomity bokser, — iż walka którą stoczę z Carpentier'em niczem się nie będzie różniła od moich matchów dotychczasowych.

„Szczęście mi dopisywało na ring'u, bo zawsze toczyłem walkę według mej woli i upodobania, narzuciłem własny sposób walki memu przeciwnikowi, bo zawsze tak manewrowałem, aby w chwili, gdy znajduję jego „słabe miejsce” uderzyć w nie całą siłą. Jeśli ten atak nie doprowadzi do rozstrzygnięcia, będę czekał nowej okazji, aby natrzeć pewnie, silnie i skutecznie. I dopóty będę uderzał, dopóki mój współzawodnik nie zostanie zupełnie zwyciężony.

Oto metoda, którą mam zamiar zastosować względem francuza.

Doszły mi słuchy, że zamierza zdystansować mnie szybkością ruchów i w ten sposób będzie unikał moich ciosów. To nasawa przypuszczenie, że uważa mnie za małoruchliwego.

A więc jeśli Carpentier tak sądzi, to dnia 2 lipca dozna przykrego rozczarowania! Nie mam zamiaru zwyciężyć w możliwie najkrótszym czasie. Nie użyję pięści, o ile nie będę zupełnie pewny, że trafi do miejsca swego przeznaczenia. Jeśli dzielny francuz wyobraża sobie, że potrafi mnie zmęczyć przez nieustanne wymykanie się, to myli się gorzko.

Może się zdarzyć, że rzeczywista walka rozpocznie się już w trakcie pierwszeo spotkania; może się zdarzyć, że poczekam z nią do następnych zmagani. Nie jestem w stanie z góry przewidzieć, jak się zachowam w trakcie walki.

Wiem to tylko, że przy pierwszej okazji, kiedy mi się uda wymierzyć cios czy to w głowę, czy to w tułów, pojedę całą siłą parę.

Słyszałem często o nadzwyczajnej technice Carpentier'a. Mówiono mi nawet, że posiada on w boksie dwadzieścia różnych stylów. To jest akurat o dziewności więcej ode mnie. A więc ten bożek francuski jest w stanie przygotować owe dziewności stylów, aby mnie pobić.

Alle główne pytanie jest takie: wiele różnych stylów mu zostanie, gdy mój prawy kulał zgnie go w pół, a lewy dosięgnie końca jego podbródka?

Podziwiamy zarozumiałość Dempsey'a, siłę z jaką wyraża swe myśli i... jego dobry humor. Pozazdrośmy mu zdrowia i życia bez trosk: jego specjalność rozbijanie podbródków jest dzisiaj najpłataniejszym zawodem pod słońcem. Poza tem przyzwyczajmy się do czytania nie mistrzów słowa, lecz mistrzów pięści. Słuchajmy jak mówi do nas Dempsey, dzisiejszy bóg-bokser, którego sława rozciąga się po świecie całym!

Przyzwyczaj się, polski czytelniku!

## Prywatne pośrednictwo pracy.

Sejm uchwali niebawem ustawę o prywatnym pośrednictwie pracy.

Projekt ustawy został opracowany przez ministerjum pracy i opieki społecznej.

Jak wiadomo prywatne pośrednictwo pracy częstokroć dla pracowników jest źródłem niesłychanego wyzysku. To też projekt ustawy przewiduje jaknajściślejszą kontrolę nad zarobkowami biurami pośrednictwa pracy, przy zastosowaniu systemu koncesyjnego, przyczem pozwolenia będą wydawane na przeciąg jednego roku.

Prawo wydawania pozwolenia przysługiwać będzie ministerjum pracy i opieki społecznej.

Wśród członków sejmowej komisji ochrony pracy, gdzie projekt ustawy został przyjęty w dwóch czytaniach — przeważa pogląd, że w stosunku do niektórych zawodów, zwłaszcza służby domowej, należy dążyć do zupełnego zlikwidowania prywatnego pośrednictwa pracy, pozostawiając je państwowemu urzędowi pośrednictwa pracy i organizacjom społecznym.

**Literatura i sztuka.**

—0—

O Setna rocznica urodzenia Flauberta. Dnia 21 maja upłynęło 100 lat od chwili, w której przyszedł na świat jeden z największych powieściopisarzy francuskich, Gustaw Flaubert. Rocznicę tę uczcila Francja uroczystym obchodem w Rouen, gdzie urodził się autor „Madame Bovary”. Minister oświaty, Leon Berard, podkreślił w swem przemówieniu oryginalność geniuszu Flauberta, który wyobraźnię romantyka łączył z nieublaganą precyznością spójrzawczą naturalisty. Mowy wygłosili nadto Paweł Toutain, prezes Towarzystwa „Les Amis de Flaubert”, urządzającego obchód i J. H. Rosny senior.

**Teatr i muzyka.**

—0—

(Teatr Miejski dzisiaj daje dwa widowiska o godzinie 5 po południu po cenach popularnych krotoczwila w 5-ach aktach St. Dobrzańskiego „Żołnierz królowej Madagaskaru” i o godz. 8.35 wieczorem wodewil w 4-ach aktach Fr. Domnika „Stare miasto”.

W poniedziałek na widowisku dla zrzeszeń inteligentnych dany będzie „Wielki człowiek” Fredry, z dyr. Zelwerowiczem w tytułowej roli.

W próbach „Oczy księżniczki Fathmy” Kiedrzyńskiego i „W noc lipcową” Górczyńskiego.

(Koncert na odległość. W berlińskiej „Operze miejskiej” odbyła się ciekawa premiera. Na rampie bowiem umieszczono cały szereg mikrofonów, które odebrały operę Pucciniego „Madam Butterfly” i przesyłały ją stacji radiotelegraficznej w Königswusterhausen. Stąd rozesłano ją telefonem bez drutu do Londynu, Paryża, Chrystjanji i Rzymu.

Stacje odbiorcze w tych miastach nadesłały iskrowe zawiadomienia, że całą operę było doskonale słychać.

(Niedobór państwowych teatrów w Wiedniu. Z budżetu austriackiego na drugie półrocze 1921 dowiadujemy się, że niedobór z teatrów państwowych w Wiedniu, t. j. tak zwanego burgteatru i opery wynosił 97,200,000 koron. Same place personelu wynoszą rocznie 70,000,000 koron.

**Nowe oszustwa miljardowe w Warszawie i w Łodzi.**

**Narzędziem oszustw — sfałszowane czekii amerykańskie.**

Przed niejakim czasem do jednego z banków warszawskich zgłosiła się żydówka, która zaprezentowała czek amerykański, wystawiony przez American Express Company. Ów bank nabył ten czek, a następnie odsprzedał go komu innemu, poczem w dalszym ciągu operacji odsprzedażnych, autentyczność tego czeku została zakwestjonowana przez inny z banków warszawskich, specjalnie zajmujący się puszczeniem w obieg czeków „Amerikan Express Company”.

Poszkodowany bank, który nabył ów czek od powyższej wspomnianej żydówki, zwrócił się do władz bezpieczeństwa publicznego. Dzięki współpracy z owymi, władzami zdolano w dniach następnych przyłapać dwóch jegomościów, którzy zaprezentowali także do sprzedaży czeki wystawione przez „American Express Company”.

Podczas śledzwa okazało się, że obaj oni byli członkami czarnej giełdy, mieli sfałszowane paszporty.

Dalsze śledzwo doprowadziło jeszcze do innych aresztowań. I ci aresztowani mieli sfałszowane paszporty i — jak ustalilo śledzwo — należeli do jakiejś bliżej jeszcze nie wykrytej organizacji fałszerzy i oszustów, rozszerzających nietylko w Warszawie, ale i w innych miastach b. Królestwa Polskiego fałszywe czeki amerykańskie.

Chodzi tutaj o sumy miljardowe.

W Warszawie specjalnie dwa banki posiadają sporo czeków, wystawionych przez American Express Company.

Przebywa także przedstawiciel tego Towarzystwa, p. Liszewski.

Wezwany przez policję śledczą p. Liszewski udzielił dość skąrych wyjaśnień i wogóle jest dość mało mówny. Przyłapano przez władze bezpieczeństwa publicznego czeki są — jego zdaniem przerobione, ale nie fał-

szywe. Według jego opinii za pomocą sposobu chemicznego zdolano zmienić sumę dolarową i przerobić na wyższą sumę.

Policja śledcza jest przeciw innemu zdania. A mianowicie, po sprawdzeniu z blankfetem oryginalnym, pokazało się, że są to blankiety fałszywe.

Sprawa ta na razie jest jeszcze ciemna.

Dobrze przeciw się stało, że wyszła ona na światło dzienne, ponieważ z pomocą tych czeków amerykańskich, których znajduje się w Warszawie wielka ilość, obniżano sztucznie walutę polską i śrubowano w górę dolary amerykańskie.

Z racji dzisiejszego kursu dolarów w Polsce chodzi tutaj o miljardowe sumy.

Wielu uczestników „czarnej giełdy”, którzy i tak mają za sobą przeszłość kryminalną, jest niewątpliwie wmiieszanych w ową sprawę fałszowania czeków amerykańskich. Cała ta sprawa przypomina historję sfałszowanych frachtów na mające przyjechać do Polski transporty towarów amerykańskich.

Również i w Łodzi dnia 4 bm. aresztowano Henocha Tatarka, Abrama Srebrnika, Joska Morajne i Ieka Arndarczyka, oskarżonych o puszczenie w obieg fałszowanych czeków amerykańskich dolarowych. Mianowicie sprzedawali swego czasu firmie „Kestenberg” cztery czeki na 600 dolarów; czeki te po pewnym czasie zostały firmie „Kestenberg” z Nowego Jorku zwrócone, jako sfałszowane. Fałszerze na oryginalnych czekach fałszowali sumę, przerabiając cyfry nap. z 25 na 250 i słowne wyrażenie sumy.

Oskarżonych osadzono w więzieniu przy ulicy Miłsza. Z okoliczności ujawnionych w dochodzeniu wynika, że fałszowanych czeków jest w obiegu szczególnie w sferach „czarnej giełdy” większa ilość.

Program zlotu zapowiada się nader bogato.

W sobotę dnia 18 o godz. 8 wiecz. odbędzie się bieg przez miasto ulicą Piotrkowską od Placu Wolności do katedry, poczem w lokalu gniazda, ulica Nawrot 23, urządzony zostanie uroczysty obchód.

Dnia 19-go po mszy w katedrze, która rozpocznie się o godz. 7-jej rano, nastąpi przemarsz wszystkich oddziałów „Sokola” przez miasto na plac w H. i nowie.

Tu odbęda się natychmiast zawody lekko-atletyczne.

Dalszy ciąg zawodów, oraz ćwiczenia wspólne pod takt muzyki, dokonane zostaną po południu, poczynając od godz. drugiej.

W dniu 11 czerwca 1921 r. po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem, w 43 roku życia

**b. p. Leopold Abramson**

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przedpogrzebowego przy omentarzu żydowskim nastąpi w niedzielę, d. 12 b. m., o godz. 5 po południu.

**Stroskana rodzina.**

Dnia 10 czerwca r. b. po długich i ciężkich cierpieniach przeniosła się do wieczności, przeżywszy lat 62, nasza ukochana matka i babka

**B. P.**

**z Binentalów**

**Bronisława Weissblum**

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dziś o godz. 2 w południu z domu żałoby przy ul. Aleja I Maja № 5, o czem zawiadamiają w nieutulonym żalu pozostali

**Córka, zięć i wnuczka.**

**B. P.**

**Berta ze Szczecińskich Jelenkiewiczowa**

przeżywszy lat 55

zmarła po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach w dniu 4 czerwca r. b. w Kaliszu i tamże w dniu 6 czerwca pochowana została. O smutnym tym ciosie zawiadamia pogrążona w głębokim żalu

**RODZINA.**

**Ciągnięcie milionówki.**

**0,467,054**

W wczorajszym ciągnięciu milionówek został wylosowany № 0,467,054. Mijonówka ta została sprzedana do Ciężkowic w Małopolsce.

**Wiadomości bieżące.**

**Dzisiejsza pogoda.**

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego na dzień 12-ty czerwca.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Pogoda zmienna, miejscami niewielkie opady, nieco chłodniej. Wiatry zachodnie i północno-wschodnie.

**W sprawie ksiąg ludności.**

(k) Wobec nadsyłanych często do województwa zażaleń, iż urzędnicy stanu cywilnego nie stosują się do wydanej w sprawie prowadzenia ksiąg ludności instrukcji b. rady administracyjnej Królestwa Polskiego z roku 1861. Urząd województwa łódzkiego wydał rozporządzenie odnosnym organom do ścisłego czuwania, by przepisy wspomnianej instytucji były przestrzegane.

Zaznaczono przytem, że stosowanie instrukcji ma na celu zebranie dokładnych danych o stanie tych ksiąg, które jest jednym ze środków wiodących do zaprowadzenia ładu i porządku w tej ważnej gałęzi administracji.

**Komisja likwidacyjna sejmiku b. obwodu łódzkiego.**

(k) Władze tutejsze otrzymały od ministerstwa spraw wewnętrznych zawiadomienie, że funkcje komisji likwidacyjnej sejmiku b. obwodu łódzkiego, powołanej do uregulowania rozrachunku majątku pozostałego po byłej okupacji niemieckiej, — przejęła delegacja sekcji likwidacyjnej ministerstwa apro wizacji, która dotąd prace swe kontynuuje. Do przeprowadzenia rozrachunku majątku sejmiku b. obwodu łódzkiego pretenduje obecnie i państwowy główny urząd likwidacyjny. Majątek ten obejmuje: węgiel, naftę, papę do krycia dachów, smołę, smary, cukier, ziemniaki i różne artykuły żywnościowe, wydane w swoim czasie przez władze okupacyjne w trzech powiatach, stanowiących obwód sejmiku, mianowicie: łódzkim, łaskim i brzezińskim i niezaplaczone. Wobec tego poleconem zostało aby państwowy urząd likwidacyjny porozumiał się z sekcją likwidacyjną ministerstwa apro wizacji.

Po długich i ciężkich cierpieniach przeniosła się do wieczności przeżywszy lat 44

**B. P.**

**z Rabinowiczów Sara Drajhornowa**

lek -dentysta.

Wyprowadzenie zwłok na omentarz żydowski z domu żałoby przy Starym Rynku 9 nastąpi du. 12 b. m. o godz. 2 po poł. o czem zawiadamiają krewnych i przyjaciół pogrążeni w żalu

**Mąż, syn i rodzina.**

**Izby kontroli państwa.**

(k) Wobec utworzonej izby kontroli państwa dla województwa łódzkiego dla kontroli prawidłowości gospodarki wszystkich położonych w okręgach władz (takie izby istnieją na województwo warszawskie, kieleckie, lubelskie i t. d.), ministerjum spraw wewnętrznych poleciło wojewodzie, oraz generalnemu delegatowi i komisarzowi rządu — o stosowanie wydanej tymczasowej instrukcji, dotyczącej kontroli wykonania budżetu, a więc dochodów i wydatków państwowych, prawidłowości i celowości administrowania majątkiem państwa oraz gospodarki niepaństwowych instytucji, zakładów, fundacji i funduszów, tudzież jednostek samorządnych i miast.

**Pożyczka na konserwację dróg w pow. łódzkim.**

(k) Ministerstwo spraw wewnętrznych zatwierdziło pożyczkę w sumie mk. 400,000 na konserwację dróg w powiecie łódzkim, na warunkach ustalonych przez ministerstwo robót publicznych.

**W sprawie strejku dozorców domowych**

(k) W inspekcji pracy odbyła się konferencja przedstawicieli stowarzyszeń właścicieli nieruchomości w Łodzi z delegatami związku dozorców domowych, celem rozważenia sprawy, trwającego od kilku tygodni bezrobocia stróżów i ewentualnego zlikwidowania strejku. Paragodzinna konferencja nie doprowadziła do żadnego porozumienia, ponieważ związek dozorców domowych nie chce zaakceptować stawek plac, przedstawionych przez stowarzyszenie właścicieli nieruchomości. Związek dozorców domowych stoi na pierwotnym stanowisku swoich żądań. Ponieważ komisarz rządu z jednej i komenda policji z drugiej strony wywiera nacisk na właścicieli domów i dozorców domowych, aby nareszcie strejk zlikwidować — przypuszczają należy, że wkrótce obie strony muszą dojść do ostatecznego porozumienia. Na razie właściciele domów, dla utrzymania porządku i czystości na ulicach najmuja na własny rachunek ludzi, którzy zajmują się zamiataniem chodników, rynsztoków, ulic i uprzątnianiem śmieci. W niektórych domach, gdzie właściciele zgodzili się dobrowolnie z do-

zorcami — panuje już od kilku dni porządek na schodach, podwórzu, klatki schodowe są oświetlaniu wieczorami i t. d., w innych zaś, po dawnemu, panuje brud i nieład.

**Choroby zakaźne i śmiertelność w Łodzi.**

(Od 29-go maja do 4-go czerwca).

Rodzaj choroby	zachor.	zgonów	w tej liczbie zach.			ty.
			meż.	kob.	chrz.	
Tyfus plamisty	7	1	5	2	2	5
Tyfus brzuszny	26	—	13	13	13	13
Tyfus powrotny	—	—	—	—	—	—
Płonica	5	1	2	3	5	—
Czerwonka	3	1	1	2	3	—
Odra	11	—	6	5	9	2
Gorączka poług.	—	—	—	—	—	—
Zapal. opon mózg.	2	2	2	—	1	1
Osipa naturalna	—	—	—	—	—	—
Gruźlica	—	21	—	—	18	3
Malarja	1	—	—	1	1	—

**Jak poznać trującą fasolę?**

Szereg zachorowań, wywołanych przez zatrucie się kwasem cjanowodorowym, znajdującym się w niektórych gatunkach szablaku (fasoli), czyni bardzo pożądanym danie możliwości każdej gospodyni odróżnienie fasoli trującej od dobrej. O sposobie takim, wypróbowanym w państwowym zakładzie badania środków spożywczych w Łodzi, zawiadamia redakcję naszego piśma wojewódzki urząd zdrowia w Łodzi. Sposób ten bezwzględnie pewny i nadzwyczaj prosty, mogący być zastosowany z łatwością w każdym gospodarstwie domowym, polega na rozpuszczeniu szczypty zwykłej sody, używanej do prania, w nieznacznej ilości zimnej wody (jedna czwarta szklanki) i wrzuceniu doń kilku ziarn fasoli. Kiełek fasoli trującej w ciągu jednej minuty zabarwia się na kolor jasno-żółty, kiełek zaś fasoli jadalnej nie zmienia barwy.

**Zjazd młodzieży ewangelickiej.**

Towarzystwo polskiej młodzieży ewangelickiej w Warszawie zwołuje na dzień 8 września 1921 r.

**Jubileusz „Sokola”.**

Gniazdo i łódzkiego „Sokola” obchodzi w roku bieżącym 15-tą rocznicę swego powstania.

Chcąc dzień ten upamiętnić, urządzony zostaje odpowiedni obchód i popysy, które mają być zarazem demonstracją pracy „Sokola” w okręgu łódzkim i służyć do zaznajomienia z jego działalnością szerszego ogółu społeczeństwa polskiego.

W dniu 18 i 19 odbędzie się w Łodzi zlot drużyn sokolskich, należących do okręgu łódzkiego, który będzie zarazem przygotowaniem do wzięcia udziału w pierwszym w wojnej Polsce zlocie krajowym w dn. 8, 9 i 10 lipca w Warszawie.

# GAZETA HANDLOWA.

## Kronika ekonomiczna.

—o—

**\* Jarmark w Goteborgu w Szwecji.** W czasie pomiędzy 4—10 lipca odbędzie się w Goteborgu jarmark (wystawa) wyrobów szwedzkiego przemysłu. Targ ten daje możliwość znakomitego zaznajomienia się z całokształtem wytwórczości szwedzkiej. Ministerstwo przemysłu i handlu (sekcja handlowa) przedsięwziętym jest na żądanie perspektywy w języku francuskim i niemieckim.

**\* (m) Włoski dług państwowy.** Ogólna suma pożyczek, zaciągniętych przez Włochy zagranicą od stycznia 1916, wynosiła 31 marca 1921 sumę 20.577.1 milionów lirów pobranych w gotówce i 1.150.7 milj. lirów puszczonych w obieg renty państwowej. Długi te pochodzą częścią z ulokowania zagranicą włoskich bonów skarbowych, częścią zaś z kredytów, które rząd amerykański udzielił skarbowi włoskiemu.

Z pierwszej kategorii długów państwowych, które zaczęły Włochy zaciągać w czerwcu 1916 wynika obniżenie włoskiego bilansu państwowego sumą 12.179.5 milj. lir. zobowiązań gotówkowych i 730.8 renty, z drugiej kategorii 8.398.6 milj. lir. w gotówce i 419.9 milj. lir. renty. Początek obciążenia bilansu kredytami amerykańskimi sięga czerwca 1917. Od 30 września 1920 wzrosły zagraniczne długi państwowe o 311 milj. lir. zobowiązań gotówkowych i o 50,7 milj. lirów długu w formie renty.

**\* Kredyty państwowe dla eksporterów w Anglii.** W celu poparcia angielskiego eksportu do krajów o niskiej walucie wyznaczona była przez Izbę gmin na kredyty eksportowe suma 98 milionów sterlingów. Kupiec angielski, chcący eksportować do Europy środkowej otrzymywał 100 proc. kosztów własnych w charakterze zaliczki i poza tym gwarancję przeciwko ewentualnym stratom do wysokości 80 proc. Importer zagraniczny zaś obowiązany był dostarczyć angielskiemu eksporterowi zapewnienie z zabezpieczeniem pokrycia kosztów tego ostatniego. Udzielanie kredytów jednak w tej formie napotkało trudności, ponieważ importer zagraniczny nie jest w stanie dostarczyć żadnego zapewnienia. Z tego względu z wyżej wymienionej sumy zaliczkowano dotąd zaledwie 400 tysięcy sterlingów.

Obecnie w celu usunięcia tej trudności prezydent Board of Trade R. Horne, przedstawił w Izbie gmin nowy projekt udzielania kredytów eksportowych. Według tego projektu eksporterowi angielskiemu będzie gwarantowana suma, wynosząca 85 proc. ceny fakturowej towaru, sprzedawanego zagranicę, a od zagranicznego importera żąda się uiszczenia przynajmniej połowy wartości towaru, gdy rząd gwarantuje ryzyko za niepokrytą połowę. Poza tym rząd przyjmuje na siebie 70 proc. straty, jaką może ponieść bank pośredniczący w transakcji.

**\* Koleje sowleckie.** Ze źródeł niemieckich donoszą: W ciągu kwietnia ładowano na kolejach sowleckich 10.646 wagonów na dobę, kiedy w marcu ładowano 12.686; norma wynosi 11.308. Produktów żywnościowych ładowano około 1500 wagonów dziennie, w tej liczbie 850 z Syberji. Do Petersburga przychodziło 34 wagony dziennie z żywnością, do Moskwy 102. Z Estonji i Łotwy nadeszło w kwietniu 2.382 wagonów. Z tego: kartofli 416, śledzi 172, papieru 150, narzędzi rol-

niczych 391, obuwiu 200, materiałów kolejowych 174; ogółem z Łotwy nadeszło w kwietniu 536 wagonów. W kwietniu miało być wyremontowanych 1.124 parowozów, lecz z braku opału, materiałów i części zapasowych oddano do naprawy 845 parowozów, w tym miesiącu wyremontowano 11.962 wagonów; w marcu wyszło z naprawy 11.843. Liczba wyremontowanych w kwietniu wagonów jest cokolwiek większa, ponieważ nie ma jeszcze dokładnego sprawozdania ze wszystkich kolei.

## Przemysł i handel polski.

—o—

**|| Kary za zwłokę przy wpłaceniu podatków.** Min. skarbu podaje do wiadomości: Głównie postanowienia uchwalonej przez sejm ustawodawczy dnia 7 czerwca ustawy o płaceniu nadzwyczajnych kar za zwłokę od wymierzonych, a niewpłaconych podatków i opłat i kosztu przymusowego ściągania należności skarbowych są: 1) Od kwot zalegających w dniu wejścia w życie ustawy i tych kwot, które w przyszłości będą zalegały oblicza się po upływie 30 dni od terminu płatności, zamiast należnych odsetek zwłoki kary wywołującej 3 proc. za każdy miesiąc w pierwszym kwartale, 3 i pół proc. za każdy miesiąc w drugim kwartale, 4 proc. za każdy miesiąc następny, 2) Za pisemne wezwanie do spłacenia zaległości przy podatkach do wysokości 10 tys. marek płaci się 20 mk. Przy zaległościach od 10 do 100,000 mk. 100 mk., przy zaległościach ponad 100 tys. mk. 200 mk. 3) Za czynność organu egzekucyjnego na miejscu w celu przymusowego ściągnięcia zaległości pobiera się 5 proc. od sumy zalegającej, najmiej jednakże 100 mk. 4) Koszty przeniesienia zabezpieczenia i przechowania zajętych ruchomości, tudzież koszty połączone z licytacją ponosi zalegający podatek. 5) Na koszty przymusowego zarządu czyli sekwstru majątku pobiera się 10 proc. przychodu z majątku najmniej jednakże 100 za każdy rozpoczęty tydzień zarządu.

Z uwagi na powyższe postanowienia wchodzące w życie z dn. 1 września b. r. min. skarbu wzywa wszystkich zalegających z jakiegokolwiek rodzaju podatkami i opłatami, by korzystając z krótkiego czasu, przez który ustawa jeszcze nie obowiązuje we własnym interesie wpłacili jaknajszybiej do kas skarbowych wszystkie zaległości i w ten sposób uchronili się od kosztów przymusowego ściągania należności przez organy skarbowe.

## Rynek pieniężny.

### Giełda warszawska.

Notowania z 11 czerwca.

Obroty wczorajsze na giełdzie nie wielkie. Waluty zagraniczne utrzymały się. Marka niemiecka bez zmiany. Dolary nieco mocniej. Papiery dywidendowe bez wielkich fluktuacji. Niema zniżki.

## Majster tkacki

izr., samodzielny fachowiec z długoletnią praktyką, wyspecjalizowany w wyr. bawełn. eisengarnie i jedwabiu, obeznany z czynnościami kantorki tkalni mechanicznej, obecnie na posadzie, obejmie stanowiska kierownika lub zastępcy szefa. Może również wstąpić jako **wspólnik** z kilkoma właścicielami warsztatami. Zgłoszenia pod „Referencje” do „Głosu”. 028-1

### Listy zastawne.

4 i pół proc. ziemskie za 100 rd. — 259—260.  
5 proc. miejskie 334.  
Waluty i dewizy.  
Dolary 1215—1252.50.  
Berlin 18.50—18.40.  
Londyn 4750—4725.  
Paryż 100—99.75.  
Wiedeń 200—194.

### Akcje.

Bank Dyskontowy 2220.  
Bank Handlowy 1525—1575.  
Bank Zachodni IV—V em. 1579.  
W. Tow. fabr. cukru 9650—9530.

9600.

L. Fabr. Portland C. Firley 775.  
Przemysł drzewny III em. 1700—1750.  
Lilpopy I—II em. 2950—3025.  
Ustrowskie 7700—7600—7750.  
Rudzkie 20200—20300.  
Starachowickie I—II em. 6825—6950—6875.

Zawiercie 32100—32300.  
Zyrardowskie 35750—36100—36000.  
E. J. Borkowski I—VI em. 1525—1510—1520.  
Jablkowsky I—V em. 2000.  
W. Tow. Handlu i Żegluga, I—IV em. 2525—2625—2600.

Polska Nafta I—III em. 1725—1800—1875.

### Z warszawskiej czarnej giełdy.

(Telefonem).  
Ostatnie notowania na nieurzędowej giełdzie warszawskiej były:

Marki niem 19.20.  
Dolary 1200.  
Franki 100.  
Funt 4700.  
Leje rumuńskie 18.5.  
Korony 200.  
Ruble carskie w 500 — 500.  
Ruble carskie w 100 — 410.  
Ruble złote 55000.  
Ruble srebrne 245.  
Marki srebrne 85.  
Bilon srebrny 82.

## Komunikaty.

Podajemy do wiadomości czytelników naszej biblioteki, że stosownie do uchwały Ogólnego Zebrania w d. 29 maja r. b., począwszy od dnia 1 lipca r. b., pobierać będziemy na rzecz biblioteki Związku po mk. 25 miesięcznie od każdej wypożyczonej książki.

Zarząd Związku Zawodowego Prac. Handl. i Biur. m. Łodzi.

Zawiadamiamy kolegów, że na mocy uchwały Walnego Zebrania z dnia 29 maja r. b. składka członkowska na rok 1921 ustanowiona została na mk. 100 miesięcznie.

Zarząd Związku Zawodowego Prac. Handl. i Biur. m. Łodzi.

### RADCA SANITARNY

## Dr. H. Körbel

emer. prymarjusz lekarz oddziału dla chorób kobiecych prof. Halbana w Wiedniu ordynuje w **Krynicy „Willa Pod Opatrznością”** 957—1

Zamiast kwiatów, z okazji zaślubin panny Poli Halbersztatówny z panem Jerzym Pańskim składa Ludwik Szumacher na Dom Starców, Pomorska 54 **mk. 300.—**

Zamiast kwiatów na trumnę niedożalowanego ś. p. Ekselencji Edwarda Herbsta składa **Mk. 3000.—** na Chrz. Tow. Dobr. **Mk. 2000.—** na Żyd. Tow. Dobr. **Emanuel Riesenberga.**

## Siodlarz

poszukuje siodlarza, obeznanego z robotą powozową. Zgłaszać się do firmy Pawła Kalkbrennera, ul. 6 Sierpnia 26. 897—2

do Warszawy zjazd przedstawicieli i delegatów wszystkich zrzeszeń i organizacji młodzieży ewangelickiej Rzeczypospolitej Polskiej. Przystępując do zwołania wyżej wspomnianego zjazdu tow. pols. mł. ewang. w Warszawie, prosi wszystkie organizacje i stowarzyszenia młodzieży ewangelickiej w Polsce o nadesłanie danych informacyjnych według rozсланego kwestionariusza, który wypełnić i z powrotem natchemiaszt odesłać należy (Warszawa, Kredytowa 2). Organizacje, które pragnęłyby uczestniczyć w zjeździe, zechcą zgłosić się listownie do biura zjazdu przy tow. pols. mł. ew. w Warszawie.

## Pod budowę sądu okręgowego w Łodzi.

k) W lokalu przy ul. Dzielnej Nr. 52, odbyło się nadzwyczajne zebranie ogólne łódzkiego chrześcijańskiego tow. dobroczynności, pod przewodnictwem p. Alberta Zieglera, w celu rozważenia sprawy sprzedaży placu, należącego do towarzystwa przy Placu Dąbrowskiego, pod budowę projektowanego gmachu sądu okręgowego w Łodzi. Zebrani, rozpatrzywszy warunki oferty ministerjum sprawiedliwości, zgodzili się na sprzedanie wspomnianego placu za cenę w stosunku 120 Mk. za łokieć kwadratu, co stanowi 2.400.000 Mk. przyczem postawili za warunek, złożoną przez ministerjum oferta utrzymana być może tylko do 1-go lipca, gdyż po tym terminie szacunek placu ulegnie zmianie wwyż. W razie sprzedaży tego placu, zarząd tow. dobroczynności postanowił za osiągnięcia tą drogą sumę — nabyć w bliskości Łodzi odpowiednią przestrzeń gruntu, o ile można będzie z budynkami, ażeby tam urządzić dom starców i kalek, którzyby mogli zajmować się robotami polnemi i ogrodowemi.

zapytaniem: „Czy pan nie czytał napisu na tablicy?” „Czytałem, ale w państwie republikańskim nie obowiązują rozporządzenia komendantury królewskiej”. Posterunek uznał słuszność tej uwagi i zameldował o niej swemu przełożonemu, który natychmiast wysłał fachowca z garnkiem białej farby w celu zamalowania słowa „królewski”.

Oto jednak koło południa 3 kompania 17 batalionu strzelców pod przywództwem kapitana powracała z ćwiczeń. „Herr Hauptmann” spostrzegłszy brak cennego napisu wpadł w straszny gniew i zaczął szukać sprawcy zbrodni. Niedaleko jakis człowieczyna malował najspokojniej dom. Kapitan sądząc że to on popełnił ten „ermenen laesae maiestatis” — kazał go natychmiast aresztować. Dopiero w kilka dni później uwolniono biednego malarza z więzienia.

A zatem „rozbrojone” Niemcy posiadają oprócz piechoty linijowej co najmniej 17 batalionów strzelców, odbywających codziennie ćwiczenia, a w „demokratycznej” republice niemieckiej oficer może aresztować obywatela za obrazę majestatu królewskiego.



## Wiadomości.

### Chmury na bliskim wschodzie.

PARYŻ, 11 czerwca (Polpress). — Cała prasa ateńska z radością zaznacza, że w najbliższym czasie flota angielska i oddziały lądowe wojsk angielskich przyjmą udział w walce z Turkami.

PARYŻ, 11 czerwca (Polpress). — Z Konstantynopola donoszą: 8 czerwca przybyła tu eskadra angielska, składająca się z 9 okrętów. Tegoż dnia jeden z krążowników wyszedł do morza Czarne.

PARYŻ, 11 czerwca (Polpress). — Do Konstantynopola przyjechała delegacja rządu angielskiego z Ichyd-bejem na czele, który odbył konferencję z przedstawicielem Francji. Jak informują ze źródła miarodajnego, Ichyd-bej prosił o pośrednictwo francuzów w kwestji Niemiaszania się do walki grecko-tureckiej angiłków. Delegat zaznaczył, że wystąpienie angiłków po stronie greków niechybnie wywoła wielką wojnę na wchodzie, w której przyjmą udział wszystkie państwa i państwka muzułmańskie.

### Ograniczenie emigracji.

WASZYNGTON, 11 czerwca. (Tel. wł. „Głosu Polskiego”). Komisarz Stanów Zjednoczonych dla spraw imigracji wydał ogłoszenie, w którym czyni towarzystwa żegluga odpowiedzialne za to, żeby do Ameryki transportowały tylko dopuszczalną ilość emigrantów. Z 2000 wychodźców polskich, znajdujących się obecnie w drodze do Stanów Zjednoczonych, około 600 nie będzie mogło otrzymać zezwolenia na wylądowanie.

### Rozmaitości.

**I Prawo zabraniające prywatnej praktyki lekarskiej w Rosji.** Jak donosi moskiewska „Prawda”, komisarjat zdrowia rozesłał do wszystkich gubernialnych, powiatowych i miejskich oddziałów komisarjatu cyrkularz następujący: „Prywatna praktyka lekarska, jako przeżytek ustroju kapitalistycznego sprzeciwia się zasadniczo wszelkiej prawidłowej pomocy lekarsko-sanitarnej i zasadom ustroju socjalistycznej. Ponieważ prywatna praktyka lekarska dostępną jest tylko dla wybranych, dezorganizuje pracę lekarsko-sanitarną, wnosi demoralizację i rozkład w szeregi personelu lekarskiego, odciąga najlepsze siły lekarskie od pracy sowieckiej dla dobra klasy pracującej, prowadzi do spekulacji, szarlatanerii, „Szacherki lekarskiej”. Rozpoczynając pracę pokojową, trzeba koniecznie zlikwidować powyższy przeżytek stosunków burżuazyjno-kapitalistycznych”.

## Wypadki.

(k) Zuchwała kradzież. Za pomocą przebicia otworzyli w ścianie pod dachem gmachu fabryki Ettingona, przy ul. Sienkiewicza 84, nieznamy złodzieje dostali się do wnętrza i skradli zapasy przedży, wartości 300 tys. mk. Za złoczyńcami urządzono pościg. Uciekając porzucili oni łup, a sami skryli się, korzystając z ciemności.

**Samobójstwo.** Wczoraj, przebywająca na letnisku, na wsi Olechów, gm. Wiskitno, 22 letnia Anna Marcinia, żona urzędniczki komendy policji na powiat łódzki, odebrała sobie życie wystrzałem z rewolweru, skierowanym w skroń. Przyczyna samobójstwa na razie niewiadoma.

Nagły zgon. Zamieszkała przy ul. Piotrkowska 259, Monika Zwierzynska, przechodząc ul. św. Emilji, padła nagle na ziemię i zmarła. Lekarz stwierdził, że zgon nastąpił skutkiem ataku sercowego. Zwłoki przewieziono do prosekutorjum miejskiego.

## Z okolicy.

### Zgierz.

(k) **Mąka amerykańska i tłuścizna dla Zgierza.** Starosta łódzki otrzymał zawiadomienie, iż ministerstwo aprowizacji aprobowało wydanie przez okręgowy urząd przywozu i wywozu w Warszawie zezwolenia na przywóz z Gdańska dla stowarzyszenia spożywców „Zgoda” w Zgierzu—7,500 kg. mąki amerykańskiej i 7,500 kg. tłuściznow zwierzęcych. Kontrolą i repartycją zajęć się ma starostwo.

## „Königliche Kommandantur” w republice niemieckiej.

„Vorwaerts” opowiada historijkę, stanowiącą niezwykle wymowną ilustrację „demokratyzacji”, „rozbrojenia” i „republikanizmu” współczesnych Niemiec. W mieście Foslara istnieje jak we wszystkich innych miastach niemieckich plac ćwiczeń wojskowych, na którym ożywił się widnieć wielka tablica z napisem „Verboten”. „Zabrania się osobom cywilnym wstępu na ten plac ćwiczeń. Komendantura królewska garnizonu”.

Niedawno pewien obywatel z Goslar zlekceważywszy ten zakaz powracał ze swej rannej przechadzki przez plac ćwiczeń. Posterunek wojskowy zatrzymał go

### „SCALA”

Cegielniana 18.  
Zjednoczona Trapa art. 29d.

### Dziś

o g. 3 pp. i 8 w.

## „Dybuk”

leg. dram. — Sz. Au-skiego.

### Zyd. Teatr „Rozmaitości”

Cegielniana 63.—Dyr. D. Celmaj-ter.

Dziś o godz. 5.30 po poł.

## Jankele

O godz. 8.30 wiecz.

## Słodka dziewczyna

**Za Brylanty, Perły i wszelką biżuterję płacę najwyższe ceny.**  
A. Sewkowicz, Łódź, Piotrkowska 89.

**Kino - Popularne**  
Konstantynowska 16.

Na ogólne żądanie publiczności. — **Niebywałe**  
Nieodwołalnie tylko **arcydzieło**  
— 7 dni. — **filmowe** —  
Ostatnie 2 dni!

# „Teodor Herzl”

Monument. film dramatyczny w akt. z prologiem i epilog. osnuty na tle wydarzeń i dążeń z życia wieszczka Dr. TEODORA HERZLA oraz jego wspomnień z przeszłości.

Niniejszym podajemy do wiadomości Sz. Kliencieli naszej, iż pomimo powstałego w magazynach kolejowych pożaru, który zniszczył również mniejszą część magazynów naszych przy ul. Wodnej № 1, bieg interesów naszego Towarzystwa nie uległ zmianie i takowe wykonywa nadal wszelkie czynności, wchodzące w zakres dotychczasowej działalności, jakoto: udzielanie pożyczek pod zastaw, asekuracja, winkaso, komis, ekspedycja, magazynowanie towarów. W dniach najbliższych, po ostatecznym porozumieniu się z towarzystwami asekuracyjnymi, instytucja nasza przystąpi do wypłaty odszkodowań za straty, wynikłe podczas pożaru.

## Zarząd Tow. Akc. Składów Towarowych „WARRANT”

792-2

# Inżynierów względnie konstruktorów

z branży maszyn do obróbki drzewa lub narzędzi, władających polskim i niemieckim w słowie i piśmie, poszukuje od zaraz na dogodnych warunkach **Fabryka maszyn Blumwe i Syn, Tow. Akc. Bydgoszcz-Wilczak**. Oferty z odpisami świadectw i referencjami prosimy pod wyżej wskazany adres przestać. 915-3

## Helenów. — Helenów. 2 KONCERTY 2

W sobotę, dnia 11-go czerwca r. b. **Orkiestra dętej Policji Państwowej** pod dyrykcją kapelm. p. Lazarewa.  
W niedzielę, d. 12 czerwca r. b. **Orkiestra dętej Straży Ogn. Szeiblera** pod dyrykcją kapelm. p. Tonfelda.  
Początek o godz. 8 po poł. Bufet suto zaopatrzony w gorące i zimne zakąski oraz wódki, likiery i wina krajowe i zagraniczne. 3 tenisowe place do wynajęcia na godziny. 869-2

**Stowaryszenie Nauczycieli Żydów Południowa 3**  
W środę, dn. 15 b. m. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu Stow. **Ogólne Zebranie** członków Sekcji Szkół Powszechnych z następującym porządkiem dziennym:  
1) Komunikaty. 2) Sprawozdanie Prezydium S. S. P. ze swej działalności. 3) Omówienie spraw, związanych z listem grupy nauczycielstwa. 4) Sprawa reorganizacji Stowaryszenia. 5) Wolne waloski.  
Ze względu na doniosłość spraw prosimy o punktualne i liczne przybycie.  
971-1  
**Prezydium.**

**Do sprzedania**  
okazyjnie orzechowa syplalnia, dwa łózka bez materacy, dwa noce stoliki i umywalka z blalym marmurem i dwa duże gobeliny z ramami. Wład. ul. Piotrkowska № 121, m. 30, między g. 2-4 po poł. 23-2

# „Margot”

**Piotrkowska 64.**  
Ostatnie nowości wiedeńskie:  
**Bluzki** etam. ręcznie haftowane.  
**Płaszcz**e jedw. wełn. i podróżne.  
**Wykwintna bielizna** damska.  
**Jedw. zakłady i bluzki trykotowe.** 979-1

**Pierwszorzędna pracownia okryć damskich**  
**P. HERSZKOWICZ**  
Łódź, Zawadzka № 8,  
poleca ostatnie nowości sezonu letniego.  
**Szybkie wykonanie.**  
Ceny umiarkowane.  
740-2

**OGŁOSZENIE.**  
Wydział Zaprowiantowania Miasta zawiadamia odbiorców paszy, iż posiada na składzie większą ilość otręb pszennych, które sprzedaje właścicielom inwentarza żywego bez ograniczenia.  
933-1  
**Magistrat m. Łodzi.**

**Pościel**  
do sprzedania: 2 pierzyny i 2 poduszki z domowych pierzy w małym używan. wysepach. Orla № 23, m. 21, pr. oficyjna. 843-2

Fabrykant chustek posiadający własne warsztaty  
**poszukuje współnika**  
z kapitałem conajmniej 3 milionowym celem powiększenia przedsiębiorstwa. Oferty F. F. 964-2

**B. RUSSKA**  
długoletnia nauczycielka poleca swoje **BIURO** przepisywać na maszynie i udziela lekcji pisania na maszynach wszystkich systemów z dokładnym objaśnieniem konstrukcji i hektografji. Udziela również lekcji korespondencji i arytmetyki handlowej Łódź, ul. Kilińskiego (Widzewska) № 83 miesz. 8, (obok poczty.)

# Poważni udziałowcy

Chrześcijański dom handlowy towarów wełnianych, bawełnianych i konfekcji pod firmą: „Jarmark Łódzki” dobrze prosperujący z obrotem do 10 milionów marek miesięcznie w celu szerszej działalności hurtowej wyrobów łódzkich przejdzie na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjną, poszukuje poważnych udziałowców z kapitałem i udziałem w pracy. Lokal wygodny 2 piętrowy przeszło 1000 kwadratowych metrów posiada składy i garaż. Ewentualnie dla jednego czynnego udziałowca może być urządzone mieszkanie z 4 pokojów przy składzie. Oferty tylko od chrześcijan „Jarmark Łódzki” właściciel „Bronisław Jagoda, Łódź, Piotrkowska № 44. 900-2

**HELENÓW. — Plac Sportowy.**  
W niedzielę dnia 12 czerwca b. m. o godz. 5 po poł. odbędzie się **Gra w piłkę nożną** bez względu na pogodę. **Łódzkie Stow. Sportowo-Gimnastyczne — Łódzki Klub Sportowy.** 928-2

**Eiekrownia Łódzka** poszukuje do warsztatu Wydziału Liczników **mechanika** do robót precyzyjnych. 952-3

**Okazyjnie do sprzedania** 2 kola wodne ze sztorcami, 1 para kamieni z żubrownikiem. Wiadomość: Kilińskiego 78, F. Luba. 959-3

**Ostrzega się pp. jubilerów** przed nabyciem blansoletki złotej, wiedeńskiej roboty, z płaskich ogniw (cieńki łańcuszek przy zamku zerwany). Bransoletka zgubiona została dn. 9 b. m. po południu w gmachu województwa na korytarzu I-go piętra. Identyfikacja rzeczy zaginionej łatwa, do stwierdzenia z powodu istnienia duplikatu. Zwrócić za odpowiednim wynagrodzeniem pod adr. ul. Pańska № 46, m. 7, III piętro, front. 92-1

**Młody człowiek** obeznany z wszelkimi czynnościami biurowymi **poszukuje posady** w biurze handlowym lub fabrycznym, albo też jako sprzedawca lub magazynier. Posiada odpowiednie kwalifikacje i długoletnią praktykę. Na żądanie pierwszorzędne referencje. Łaskawe oferty sub.: „A. F.” do Adm. „Głosu Polskiego”. 977-3

**Do sprzedania drogą przetargu** szafy, stoly, stoliki, 2 biurka, krzesła wiedeńskie, fotele, kasa ogniotrwała (stary syst.) druki i papiery wszelkiego rodzaju, prasa do kopjowania listów i t.p. — **we wtorek** dnia 14 czerwca od g. 10 rano do 12 w poł. w lokalu Żubardzkiego Tow. Wzajemnego Kredytu przy ul. Zawiszy (dawnej Zawadzka) № 24. Balug. 961-2

**Nagrodę za ucieciwość!**  
otrzyma nieciwy oddawca dowodów osobistych na imię Zale Bydlowski, Stopnica Kielecka wraz z różnymi papierami, do biura firmy p. Józefa Lwowa, Łódź, Długa 81, lub do 7 go Komisarjatu P. P., ul. Wólczańska 86. 65-2

Dnia 11 czerwca r. b. **skradziono** na tramwaju jadącym z dworca Kaliskiego na ul. Długą, Zali Bydlowskiemu z Stopnicy Kieleckiej. 1) świadectwo urodzenia wyd. w gm. Stopnicy. 2) kartę tożsamości z fotografją wyd. w gm. Wolicy. 3) i kartę powołania, wyd. w P. K. U. Kielce w dniu 17 maja r. b. 966-1

**Do Pp Kucpów i Przemysłowców!**  
Robotników wykwalifikowanych wszystkich specjalności, robotników fabrycznych, chłopów i dziewczęta do sklepów i na posyłki oraz służbę domową poleca 798-3

**Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy** w Łodzi, Al. Kościuszki № 9, telef. 194. **Pośrednictwo dla obu stron bezpłatne.**

**Zamienię mieszkanie w Warszawie** składające się z 3 wzgl. 4 pokoi, w nowoc. domu ze wszelkimi wygodami na takież mieszkanie w Łodzi. Oferty do „Adm. „Głosu” pod „Zamiana mieszkania”. 899-2

**Ważne dla Pań!** **Potrzebne** Pracownia sukien i kostjumów. Robotę wykonywa się starannie podług najnowszych żurnali. Przyjmuję się suknie i kostjumy do krajania i pasowania. Ceny niskie. Sprzedawca fasonów papierowych. Łódź, Piotrkowska № 104, m. 19. 67-1

**Okazyjnie tanio.**  
Pończochy, skarpetki i rękawiczki różnych gatunków i kolorów po cenach bardzo przystępnych są do nabycia u Cyli Mikuczyńskiej, ul. 6-go Sierpnia, (Benedykta) 10, poprz. oficyjna, III piętro. 08-1

**JAN CHMIEL, zegarmistrz**  
NAWROT № 4.  
Wykonuje reperacje precyzyjne wszelkich zegarów, zegarków, antyków i t. d. we własnej pracowni po cenach przystępnych — również polecam biżuterję złotą i srebrną. Na składzie są mechanizmy (werkli) do pokojowych zegarów. **Kupuje złoto, srebro i szlachetne kamienie.** 850-4

**DOM EKSPEDYCYJNY**  
Posiadam w śródmieściu obszerny frontowy lokal, poszukuję fachowca z większym kapitałem, celem założenia **interesu ekspedycyjnego**. Oferty pod „Transport” do „Głosu”. 027-1

**Wspólnik z 500,000 mk.**  
Do powiększenia interesu w pierwszorzędnym punkcie, dobrze wprowadzony interes z największą klientelą w branży wyrobów drewnianych. Zyski pewne. Bez ryzyka. Oferty „Głosu Polski” Nr. 501 Z. 0“ 961-1

**Lecznica chorób zębów i jamy ustnej**  
ul. Piotrkowska 86 (dom p. Petersillego). Opłata podług taksy. Otwarta od 9 do 7 i pół w. W. U. Z. Łódź, 11.VI 1921 r. 950-2

**Warsztaty kortowe**  
14 1/2 oraz ręczne chustkowe 18 1/2 z cugmaszynami poszukiwane. Oferty pod „Warsztaty tkackie” do „Głosu Polskiego”. 022-2

**Zwirmaszynę**  
do Streichgarnu kupię. Oferty pod „A. B.” w adm. „Głosu Polskiego”. 013-2

**Były wojskowy**  
z 7-klas. wykształceniem, energiczny, dzielny, z praktyką biurową, poszukuje zajęcia. Łaskawe oferty pod „Zdolny pracownik” do „Głosu”.

**MOTORY**  
3000 wolt 115 K. M. i 50 K. M. fabr. Simens nowe kompletne **transformatory** 3000|220|120 wolt 22 KVA, 35 KVA i 50 KVA, **motory 120 wolt** od 1 K. M. do 60 K. M. do sprzedania ze składu w Łodzi Bracia Halpern, Piotrkowska 41. 97-1

**Lecznica chorób zębów**  
Lekarza-dentysty **H. PRUSS**  
145. Piotrkowska 145  
Plombowanie, wprawianie zębów.  
Opłata podług taksy. 863-20

**Majster**  
do fabryki maszyn poszukiwany. Wymagana praktyka i gruntowna znajomość budowy maszyn. Oferty sub. W. P. H. 1011 Biuro Ogłoszeń Rudolf Mosse, Warszawa, Marszałkowska 124. 53-1

**Sprzedaje trwałe firanki**  
w paseczkach różnych szerokości. Własny wyrób. R. Szajbe, Wysoka № 46, przy Wodnym Bypku. 68-3

Dziś i dni następnych:

Odeon

Dziś i dni następnych:

Najnowszy obraz znakomitej amerykańskiej wytwórni „The Transatlantic Film Co“ w 5 serjach p. t.

„SZARY CZART”

Ilustrujący niezwykle przygody jednej z najbardziej tajemniczych osobistości New-Yorku.

Dziś 5 ostatnia serja 5

„Duch ciemności”

Początek przedstawień o 3-ej.

Dramat w 6-ciu aktach.

Początek przedstawień o 3-ej.

Kino - Popularne

Konstantynowska 16.

I CLOU SEZONU! Od wtorku d. 14 b.m.

Ludzie niepewni jutra

Wielka epokowa tragedia w 7 częściach.

Rzecz dzieje się w świecie arystokracji i w carskiej Rosji.

1) Przyjaciele Saszy. 2) Na balu. 3) Na dworze Aleksandra Wielkiego. 5) Pogrom. 6) Cudownie odnaleziona. 7) Nawrócony.

Wszelkie piękności w rolach głównych. Zajmująca treść. Przepych. Bogata wystawa.

Helenów.

W poniedziałek, d. 13 czerwca w drugi dzień świąt „Szwajs“ odbędzie się Bilety do nabycia w kasie ogrodu przy wejściu.

Wielka Zabawa Ogrodowa

na rzecz szkoły i ochrony ludowej przy Żydowskim Tow. Szkoln. i Oświaty Ludowej. W programie: Zabawa dziecięca, chór, dwie orkiestry, kosa szczęścia i t. d. Bilety do nabycia w kasie ogrodu przy wejściu.

Szmechel Rozner

Piotrkowska 100. Ceny idą w górę! pomimo tego sprzedajemy tanio zakupione towary po tanich cenach. Suknie damskie z etaminy w dużym wyb. 3000.- 2500.- z asewiotu 3000.- 2500.- 1950.- 1450.- Biżuterie etaminowe nadszyczał tanio 850.- 790.- 690.- Paleta damskie najnowsze fasony 4500.- 3500.- z koworkoin 9500.- 8500.- Korzystajcie z okazji! Piotrkowska 160. FILJA



Swierzb usuwa w ciągu 3-oh dni mydlana MAŚC P-ra Hebdy, u znana przez powagi lekarze. Łatwo się wciera, ma przyjemny zapach, nie plami białizny, ciało z łatwością się zmywa wodą, żądać w aptekach i składach aptecznych tylko masę P-ra HEBDY z świerzbowcem na etykiecie. Słoiki na 1-3-12 osób Tow. E. Hebda i S-ka

Warszawa, Elektoralna 18, tel. 1-37. Dla koni od świerzbu i parcha EKWEL HEBDA. 23.1.1920 r. W. U. Z. w Łodzi. 5983-42

MATKI! Pamiętajcie, że jedynym skutecznym dla dzieci jest tylko Puder Bébé Szofmana pierwszego wynalazcy. Inne są naśladowictwami.

Ogłoszenia drobne

Francuskiego gruntownie udziela absolwentka „cours de lettres“ (Dijon) Talsnikówna. Al. i-go Maja 86, m. 9. 004-2 Kupuje biżuterję, brylanty, złoto, srebro. Płacę najwyższe ceny. Konstantynowska 7, Miłoch. 844-30 Kupię mały domek z ogródkiem. Oferty z podaniem ceny do admin. „Głosu“ sub „Domek“. 995-1 etnie mieszkanie do wynajęcia w Podbiełnie pod Tuszyńcem. Wiadomość: Tylna 14, róg Targowej, Skorka. 877-3 Motor elektryczny 80 koni, 3000 volt, 750 obr. Słomski, Słomski do sprzedania pod ofertą „J. Sz.“ 975-1 etocyki i rower sprzedam. Piotrkowska 178, fryzjer Krzemicki. 882-2 Majster fabryki fornierów i wyrobów fornierowych z kilkuletnią praktyką poszukuje posady. Oferty do admin. „Głosu“ pod „A. W.“ 05-1

Dr. Langbard Choroby skórne i weneryczne

Zawadzka 10 wznawia przyjęcia od g. 5-9 w. 91-3 W. U. Z. Łódź, d. 2. VI. 21 r.

Dr. Br. PELTYN Willa „SŁOWACKI“ 33-4

Dr. A. S. Tenenbaum Zielona 3. Choroby wewnętrzne.

Godz. przyj.: od 5 i pół do 7 po poł. 14-10

Dr. Bolesław Kon Choroby, uszu, nosa, gardła i chirurgiczne

wznawia przyjęcia. Godz. przyj. 10-12 i od 4-7 w Piotrkowska 113. W. U. Z. Łódź, d. 2. VI. 21 r.

Dr. Ludwik FALK Choroby skórne i weneryczne

przyjm. od 10-12 i 5-7. Nawrot 7.

Dr. S. KANTOR Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, i moczopłucowych.

Piotrkowska 144, róg Ewangelickiej. Godz. przyjęcia: 9-2 r. i od 6-8 p.p. Dla pań od 3-5 pp

Dr. Zand-Tenenbaumowa Choroby kobiece i akuszerja.

Przyjmuje od godz. 4-6 Zielona 3.

Dr. Artur Banasz Chirurgja i urologja (Choroby nerok, pęcherza i cewki moczowej)

przyjmuje od g. 5 do 7. Moniuszki 11. 26-3

Dr. Szumacher Choroby skórne i weneryczne.

Godz. przyj.: od 5-7 i pół, w niedz. i święta od 11-1 po poł. Benedykta 11.

Dr. F. Skusiewicz ul. Andrzeja 11. Choroby skórne i weneryczne.

Godziny przyjęcia: 9-11 r. 5-7 i pół po poł. Pania 5-6 g. 4576-1-1

Dr. I. Silbelstrom Zielona 11. Choroby skórne i weneryczne.

przyjmuje: 2-3 popołudniu i 4-5 wiecz. Pania 4-5 popoł. Niedziela: 9-3 popoł. 98-5

Dr. R. KALECKA Choroby dzieci i wewnętrzne.

ŻAKOWICE, willa AKERBERGA, 0-12 W. U. Z. Łódź, 7. VI. 21 r.

Dr. EUGENJA KERER GERSZONI Choroby kobiece i weneryczne u kobiet.

Piotrkowska 121, m. 3. Przyjmuje od 11 i pół do 1 i pół i od 4 do 6 w.

Chciałbym zamienić lekcje matematyki, polskiego (zakres 6 klas) na fortepian.

Oferty do „Promienia“ Piotrkowska 81, pod „Wysza Realna“ do 20 czerwca. 985-1

Fortepian krótki krzyżowy, firmy zagranicznej do sprzedania. Kownacki, Nawrot 15, sklep.

Poszukuje POKOJU umeblowanego, względnie mieszkania umeblowanego (2-3 pokoje), możliwie w centrum miasta.

Pracownia Haftu, filet i richelieu Piotrkowska 113, m. 13, przyjmuje obstatunki po cenach przystępnych 912-8

Wspólnik-(czka) z kapitałem 50-1000 tysięcy mk. potrzebny do b. korzystnego interesu. Wiadomość: Pusta 13, m. 6, I piętro.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Młody człowiek obeznany z branta włókiennicą, absolwent wyższej szkoły tkackiej, poszukuje zajęcia w tym kierunku, najchętniej jako kierownika fabryki. Zgłoszenia pod „J. K.“ w adm. „Głosu“

Poszukujemy zdolnego bednarza. Browar B-ci Kellich, Łódź, ul. Napiórkowskiego 28. 955-1

Sa do sprzedania: krojospulnastyczny, szpulnastyczny, na gwiazdki, kłębki i automaty na drewniane szpulki. Łódź, ul. Piotrkowska 89, w Zakładzie szlucarsko-mechanicznym. 947-2

Poszukujemy lokalu na ul. Piotrkowskiej, lub poprzecznych, składającego się z 2-3 pokoi lub więcej na parterze na biuro. Oferty do admin. „Głosu“ dia „Biura“. 35-2

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Poszukuje się nauczyciela języka niemieckiego od 7 do 8 wiecz.

Oferty pod „J. P.“ do admin. „Głosu“. 998-1

W 8-10 kl. Gimn. Żeńskim na r. szk. 1921-22 wakuja posady: polonistyk, historji, geografji i przyrody.

Osoby z wyższym wykształceniem i praktyką pedagogiczną uprasza się o oferty pisemne do admin. „Głosu“ sub „Gimnazjum“. 983-3

Poszukuje pokoju w okolicy Andrzeja. Oferty do admin. „Głosu“ sub „Młody Solidny“. 805-3

Poszukujemy lokalu na ul. Piotrkowskiej, lub poprzecznych, składającego się z 2-3 pokoi lub więcej na parterze na biuro. Oferty do admin. „Głosu“ dia „Biura“. 35-2

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Ważne dla Pań! Nadeszły świeże batysty etaminy, zefiry i musliny, również bieliszane i poscielowe towary, szewskie i in. NAJTAŃIEJ SĄ DO NABYCIA PIOTRKOWSKA w podwórzu 3 wejście. 56 HURT i DETAL.

Français connassant les deux languesdu pays recherche place secrétaire particulier. Adresse Offres „Z. K.“ Redaction Journal. 926-1

Radzę Ci! Kupować Towary „Najtańsze Źródło“

Dzielnia 34. Madepolamy, Piótno, Purpury na wyspy pościel i bielizna, Surówka, Korty, Bostony, Szewioty, również Etaminy: Batysty, Kretony, Podszewka, Chustki i inne towary. Ceny stałe. 41-1

Pierwszorządny krawiec damski wykonywa obstatunki według ostatnich modeli. Mając tanie lokal, szycie po bardzo niskiej cenie. Pajta od 1000 mk., kosztujemy od 2000 mk. Cegielniana 47, front, Fajgenblat, 373-3

MŁODY inteligentny pracownik israelita z średnim wykształceniem, obeznany z branta manualno-biawatną poszukuje w poważnej firmie posady ekspedjenta, woźdźcy, inkasanta; na żądanie najniższe referencje. Łaskawe oferty do Adm. „Głosu“ pod „Inteligentny“.

Kupuje meble, dywany, maszyny do szycia, futra, garderobę, sprzęty domowe. Płace najwyższe ceny. A. Wajeman, Dzielnia 19 w sklepie. 54-13

PRENUMERATA: Miesięcznie M. 170.-, kwartalnie M. 500.-. Za odnośne dopłaca się M. 20.- miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie M. 200.-, kwartalnie 600.-, a rocznicą M. 800.- miesięcznie. OGŁOSZENIA: ZWYCZAJNE: 12 mk. za wiersz nonparelowy jednoznaczny. DROBNE: 4 mk. za wiersz, najmniej 40 mk. Poszukiwanie pracy oraz zgubione dokumenty po 3 mk. NADESLANE: przed tekstem 40 mk., w tekście 50 mk., po tekście 25 mk. za wiersz nonparelowy (str. 5 spali). NERKOLOGI: 20 mk. za wiersz nonp. (str. 5 spali). Zaręczynowa i zaślubnowa po 1000 p. tekstów. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent, zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej od miejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń i etyar administracja nieodpowiada.